

Accidents de treball : Guia del delegat de prevenció

amb tu

+

prevenció

UGT DE CATALUNYA
SECRETARIA DE MEDI AMBIENT I
SALUT LABORAL

Editat per: Secretaria de Medi Ambient i Salut Laboral de la UGT de Catalunya.

Elaboració i coordinació: Oficina Técnica de Prevenció de Riscos Laborals.

Disseny i maquetació: Artyplan.

Correcció i traducció de textos: Anna Lliuró (Servei Lingüístic de la UGT de Catalunya).

Fotografies i imatges: www.noticias.com;
adrformacion.com; www.asepeyo.es;
www.sanidad.jcyl.es; www.monografias.com;
www.estrucplan.com.ar; www.tmb.net.

Barcelona, desembre 2006

ÍNDEX

Presentació	1
Introducció	3
Què és un accident de treball?	6
Pautes d'actuació del delegat de prevenció en cas d'accident	11
La investigació d'accidents i el paper del delegat de prevenció	23
Anàlisi estadística dels accidents	45
Tipus d'incapacitats i prestacions per accident de treball	55
Accidents laborals de trànsit: per una mobilitat sostenible i segura	81
Cartes i formularis	98
Bibliografia	122
Webs	125
Adreces d'interès	126
Directori de seus de la UGT de Catalunya	131

PRESENTACIÓ

Malgrat que la millora de la salut i de les condicions laborals dels treballadors és un dels objectius històrics del moviment sindical des dels seus inicis, avui en dia continua essent una reivindicació actual i legítima.

No podem negar que les condicions de treball i de vida actuals tenen poc a veure amb les que existien durant la revolució industrial, i que a hores d'ara disposem d'una extensa normativa que garanteix el dret dels treballadors a la seva seguretat i salut en el treball. Però, també sabem que sovint les aparences enganyen i que no és or tot el que lluu a les lleis.

Després de més de deu anys de l'entrada en vigor de la Llei de prevenció, el nostre país continua estant al capdavant dels accidents que es produeixen a nivell europeu i registra uns índexs d'incidència que gairebé dupliquen els europeus. Lluny de disminuir, el nombre d'accidents de treball ha augmentat en aquests anys. Només l'any passat (any 2005), es van registrar a Catalunya 154 morts per accident laboral, 1.846 accidents laborals amb conseqüències greus i més de 170.000 accidents lleus que van provocar una baixa laboral.

S'ha parlat molt de les causes d'aquesta situació i tot apunta a la falta d'aplicació de la normativa i al seu compliment estrictament formal i burocràtic (però, ineficaç). Per aquest motiu ja s'ha reformat la Llei de prevenció, s'està desenvolupant el concepte de la prevenció integrada a l'empresa i s'estan potenciant els mecanismes de control i seguiment.

Esperem que aquestes mesures ens permetin arribar finalment a un model de prevenció efectiu i responsable, capaç de respondre i plantar cara a la xacra social en què s'han convertit els accidents laborals i d'aconseguir una millora real de les condicions de treball.

Amb les guies que aquí us presentem, des de la Secretaria de Medi Ambient i Salut Laboral esperem també contribuir a aquest objectiu i desitgem que siguin un instrument útil pel vostre treball diari. Sabem que l'acció sindical i la participació també són una bona garantia per una prevenció de qualitat.

Dionís Oña i Martín
Secretari de Medi Ambient i Salut Laboral
UGT de Catalunya

INTRODUCCIÓ

Com a representants dels treballadors en matèria de seguretat i salut, els delegats i les delegades de prevenció tenen molt a dir i a fer, quan es produeix un accident laboral a l'empresa. Actualment, sabem que, en la majoria de casos, els accidents (i les malalties professionals) s'originen per la concurrència de diverses causes que es poden identificar i eliminar, o controlar. En aquest sentit, podem dir que quan es produeix un accident, no és el resultat d'una fatalitat imprevisible i inevitable a què ens hem de resignar, sinó que delata una errada que s'ha produït en el sistema preventiu de l'empresa i que cal investigar per evitar que es pugui repetir.

Malgrat que aquest principi és un dels pilars de la investigació d'accidents, i que es reproduïx a qualsevol manual d'introducció a la matèria, ens trobem que la realitat de moltes empreses del nostre país no és la que esperaríem. És freqüent que els accidents lleus i els que no produeixen una baixa laboral no s'investiguin si no hi ha un seguiment i control per part de l'autoritat laboral o de la Inspecció de Treball. Tanmateix, sovint els incidents ni es registren, i es perd una informació molt valuosa per evitar

conseqüències més greus. Moltes pràctiques empresarials manifesten també una falta de cultura preventiva respecte a la gestió dels accidents. Algú pot explicar per què, per quin estrany motiu, hi ha empreses que gestionen correctament els seus processos de qualitat i no apliquen els mateixos principis i tècniques a la gestió dels accidents?

D'altra banda, fer la investigació no vol dir sempre fer-la bé. Sembla que sovint l'objectiu de la investigació és més un formalisme per complir la llei o com a descàrrec de possibles responsabilitats legals exigibles, que per conèixer les causes reals de l'accident. La prova del que diem la tenim en la gran quantitat d'informes que se centren en l'error humà com a causa immediata, i s'obliden de les causes bàsiques que l'han produït o facilitat i que normalment tenen a veure amb els aspectes organitzatius (manca de formació o informació, sobrecàrrega de treball per ritme excessiu, treball a preu fet, fatiga per pauses insuficients o treball a torns, etc.).

Per tant, el paper del delegat de prevenció en aquests casos és fonamental. No només participa de la investigació i vetlla perquè es faci bé i compleixi amb el seu objectiu, sinó que també fa el seguiment de les mesures que s'hagin d'aplicar i en valora l'eficàcia, donant

suport a l'accidentat o informació bàsica de les actuacions administratives que puguin derivar-se de l'accident (actuacions de la Inspecció de Treball, prestacions econòmiques i assistencials per part de la mútua, tramitacions d'invalideses a la Seguretat Social, etc.).

Aquesta guia pretén facilitar el desenvolupament de les competències que tenen reconegudes els delegats de prevenció a l'hora de conèixer els accidents que es produeixen a l'empresa i analitzar-ne les causes, i exposa els principis que permeten una correcta gestió integral dels accidents laborals. Inclou també un capítol amb informació bàsica dels diferents tipus d'incapacitats i de prestacions a què poden donar lloc els accidents de treball.

Desitgem que el document que aquí us presentem us sigui d'utilitat en l'exercici de les vostres funcions. Alhora, esperem també contribuir en la millora de la gestió que moltes empreses fan dels accidents de treball.

Què és un accident de treball?

Segons la normativa s'entén per accident de treball *“qualsevol lesió corporal que el treballador pateix com a conseqüència del treball que realitza per compte d'altri”* (art. 115.1, Llei General de la Seguretat Social).

Hem de dir que, ara com ara, disposem d'una jurisprudència que ha ampliat l'abast dels accidents de treball a les lesions psíquiques. Així, s'han reconegut com accidents laborals els estats d'estrès i/o ansietat provocats per sobrecàrrega de treball, assetjament psicològic, *burnout*, violència i atracaments, etc.

També cal recordar que, en l'actualitat, els treballadors autònoms que estiguin en situació d'alta en el Règim Especial de Treballadors Autònoms (RETA) i que tinguin coberta la prestació econòmica per incapacitat temporal (IT), poden millorar aquesta prestació de forma voluntària quan la contingència sigui laboral (Llei 36/2003, de mesures de reforma econòmica).

Podem dir que la definició legal d'accident laboral inclou diversos supòsits:

- a) Els accidents patits en el lloc de treball i durant l'horari habitual: les lesions així produïdes tindran presumpció d'accident laboral, si no és que es demostra el contrari (art. 115.3, LGSS).

- b) Els accidents com a conseqüència de les tasques realitzades, malgrat que siguin diferents a les habituals o no es corresponguin amb la seva categoria professional, ja sigui en compliment de les ordres de l'empresari, o realitzades de forma espontània en interès del bon funcionament de l'empresa (art. 115.2.c, LGSS). Els dos supòsits fins ara esmentats (a i b) inclourien també els accidents en missió (això és en un desplaçament motivat per la mateixa activitat productiva: conductors, comercials, serveis al client, etc.).

- c) Els accidents in itinere, o els produïts durant el trajecte habitual entre el centre de treball i el domicili del treballador, ja sigui en anar o en tornar de la feina (art. 115.2.a, LGSS). No existeix una limitació horària. Com a norma general, podem dir que el seu reconeixement com a accident laboral es fonamenta en el supòsit que el treballador no s'hagués accidentat si no hagués anat a treballar, sense que hi hagi

interrupcions voluntàries en interès personal (entrar en una cafeteria, anar a buscar els nens al col·legi, etc.) i fent el trajecte pel camí habitual.

- d) Els accidents com a conseqüència de l'exercici de càrrecs electius de caire sindical, així com els accidents en anar o en tornar del lloc on s'exerceixen les funcions pròpies dels càrrecs esmentats (art. 115.2.b, LGSS).
- e) Els accidents en actes de salvament i similars, quan tinguin connexió amb el treball (art. 115.2.d, LGSS).
- f) Les malalties que hagi contret el treballador o la treballadora amb motiu de la realització del seu treball, i no estiguin incloses en el llistat de malalties professionals. Cal demostrar la relació causa-efecte entre l'exercici d'un treball i l'aparició posterior de la malaltia (art. 115.2.e, LGSS). Per exemple: la malaltia de la SIDA adquirida a causa d'una punxada accidental amb una xeringa en treballs sanitaris.
- g) Les malalties o defectes que ja patia el treballador abans de l'accident, que es manifesten o s'agreugen com a

conseqüència d'un accident de treball (art. 115.2.f, LGSS). Per exemple: una hèrnia discal agreujada per un sobreesforç fet a la feina.

- h) Les malalties intercurrents ocasionades per complicacions del procés patològic determinat pel mateix accident laboral o per afeccions adquirides en el medi on s'ha situat al pacient per a curar-se (art. 115.2.g, LGSS). Per exemple: una tromboflebitis produïda per una lesió en el turmell a causa d'un accident laboral.
- i) Els accidents que tenen la causa en imprudències professionals derivades de l'exercici habitual d'un treball o professió, així com de l'excés de confiança que inspira (art. 115.5, LGSS).

En el cas de demostrar que l'accident s'ha preparat de forma conscient, voluntària i maliciosa, amb intenció d'acollir-se als beneficis i prestacions que genera (frau), o per conductes que desobeeixen de forma reiterada i notòria les ordres i normes de l'empresari, acceptant córrer riscos innecessaris i menyspreant la pròpia seguretat i salut personals (imprudència temerària), no es considerarà com a accident laboral.

Accidents de treball

Què és un accident de treball?

RESPONSABILITATS EMPRESARIALS		
TIPUS	SUPÒSITS	NORMES
ADMINISTRATIVES	- Infraccions lleus - Infraccions greus - Infraccions molt greus	Llei d'infraccions i sancions de l'ordre social (LISOS) Art. 11, 12 i 13
PENALS	Per cometre falta o delictes	Codi Penal Art. 316, 317 i 318
CIVILS	Rescabament de danys i perjudicis	Codi Civil Art. 1101 Estatut dels treballadors
SEGURETAT SOCIAL	- Recàrrec de prestacions de la Seguretat Social - Incompliment de l'ordre de paralització per risc greu i imminent - Incompliment de reconeixements mèdics - Recàrrec de primes per accident de treball o malaltia professional	Llei General de la Seguretat Social Art. 108, 195, 196, 197
MESURES ACCESÒRIES	- Tancament o suspensió de l'empresa o centre de treball - Prohibició de contractar amb les administracions públiques	Llei de prevenció de riscos laborals (LPRL) Llei del contenciós administratiu

PAUTES D'ACTUACIÓ DEL DELEGAT DE PREVENCIÓ EN CAS D'ACCIDENT

1.- El dret dels delegats de prevenció de ser informats dels accidents i els danys a la salut dels treballadors

La Llei de prevenció de riscos laborals estableix el deure de l'empresari d'informar els delegats i delegades de prevenció dels accidents de treball i les malalties professionals (art. 36.2.c LPRL). Si bé la normativa no concreta la forma i el termini en què es realitzarà la comunicació de l'accident al delegat de prevenció, sí que es pot interpretar la necessitat d'una certa urgència, almenys quan es tracti d'accidents amb conseqüències greus per la salut, en reconèixer que la comunicació es farà una vegada l'empresari en tingui coneixement, i que el delegat podrà acudir al lloc dels fets, fins i tot fora de la seva jornada laboral.

A més de la comunicació puntual d'aquells casos més greus, l'empresa ha d'informar de forma periòdica els delegats de prevenció dels accidents de treball i les malalties professionals registrades. La normativa reconeix el dret dels delegats de prevenció a tenir accés a la documentació que l'empresari

Accidents de treball

Pautes d'actuació del delegat de prevenció en cas d'accident

---

ha d'elaborar i mantenir a disposició de l'autoritat laboral (art. 18 i 36.2.b LPRL), entre la qual figura la relació d'accidents de treball i de malalties professionals que hagin ocasionat al treballador una incapacitat laboral superior a un dia de treball (art. 23.1.e LPRL). Tanmateix, aquesta informació també és indispensable per l'exercici de la facultat que té reconeguda el comitè de seguretat i salut per conèixer i analitzar els danys a la salut, valorar-ne les causes i proposar les mesures preventives oportunes (art. 38.2.c LPRL).

Per aquests motius, cal que els delegats de prevenció sol·licitin aquesta informació en el cas que no la tinguin. Hi ha diferents vies per regular i establir que l'empresa proporcionarà aquesta informació de forma regular i periòdica, les més corrents són:

- A través d'un acord específic adoptat en el comitè de seguretat i salut.
- Mitjançant el reglament intern de funcionament del CSS.
- Inclouent aquest tema en el Pla de prevenció de riscos o en el Manual del sistema de gestió de la prevenció (normalment a la part de competències i funcions, procediments o canals de comunicació).

Accidents de treball

Pautes d'actuació del delegat de prevenció en cas d'accident

- Sol·licitant la inclusió d'un punt en l'ordre del dia de la reunió del CSS dels accidents i/o malalties professionals ocorreguts des de la darrera reunió (o des de la darrera vegada que es va donar aquesta informació). Es pot demanar la inclusió d'aquest punt en totes les ordres del dia de les convocatòries.
- A través de la sol·licitud dels mateixos delegats.

2.- Actuacions immediates després de l'accident

Ja s'ha dit que la normativa estableix el dret dels delegats de prevenció a ser informats dels accidents de treball i els danys a la salut en general, i que es poden presentar en el lloc dels fets per a conèixer-ne les circumstàncies, fins i tot fora de la jornada laboral (art. 36.2.c LPRL). S'estableix també que el temps destinat a aquesta tasca, sempre que existeixin danys a la salut, serà considerat com a temps de treball efectiu (és a dir, que no cal utilitzar amb aquest fi el temps del crèdit horari) (art. 37.1 LPRL).

Una vegada en l'escenari de l'accident hem de:

- Mantenir la calma en tot moment.
- Comprovar que la situació de risc que ha ocasionat o provocat l'accident està sota control fins que es restableixin les condicions de seguretat i es garanteixi la protecció de la salut dels treballadors. Comprovar que s'ha activat el protocol d'actuació en casos d'emergència, que s'accedeix al lloc de risc amb els equips de protecció adequats, que es fan els controls ambientals oportuns, etc. Sempre que sigui possible, l'empresa paraitzarà l'activitat del lloc, i especialment quan es tracti d'un accident greu que requereixi una investigació complexa i/o la presència dels recursos preventius o la intervenció d'ofici de l'autoritat laboral.
- En cas de detectar algun risc greu i imminent, comunicar-ho de forma immediata i exigir l'adopció de mesures. Si no ens fan cas, plantejarem la paralització de l'activitat segons el procediment legal establert.
- Comprovar que s'ha activat el pla d'emergència i que l'accidentat rep els primers auxilis i l'assistència sanitària prevista.
- Procurar que l'escenari de l'accident es mantingui intacte fins a la intervenció dels professionals que investiguin l'accident o de

Accidents de treball

Pautes d'actuació del delegat de prevenció en cas d'accident

---

l'autoritat. No tocar res, ni deixar que ningú ho faci.

- Recollir informació dels fets: parlar amb els testimonis, escoltar les diferents versions, observació del lloc de treball, etc.
- En el cas que els treballadors accidentats pertanyin a una empresa de subcontracte o ETT, caldrà contactar amb els seus representants.
- En el cas que sigui necessari, podem comunicar l'accident a la Inspecció de Treball.
- Avisar el sindicat en aquells casos més greus, i sempre que tinguem dubtes si l'empresa ha notificat l'accident.
- Sol·licitar una reunió extraordinària del comitè de seguretat i salut.
- Expressar la nostra solidaritat amb els treballadors accidentats i/o amb els seus familiars. Estudar la possibilitat de convocar mobilitzacions (assemblea, concentracions, aturades, etc.).
- Posteriorment, caldrà comprovar que l'empresa ha notificat l'accident i preguntar a

l'accidentat si li han lliurat la còpia corresponent del comunicat d'accident.

3.- Actuació en casos determinats

3.1- Què podem fer quan es manipula l'escenari de l'accident o es pretén fer desaparèixer proves?

En alguns casos, especialment quan l'accident es produeix per falta de mesures de seguretat i per eludir la responsabilitat que se'n pugui derivar, es pot alterar l'escenari dels fets o eliminar proves que ajudarien a la investigació (posar baranes allà on no n'hi havia, col·locar l'arnès a la víctima, etc.). Per evitar-ho, cal quedar-se en el lloc dels fets fins que arribi l'autoritat laboral o els cossos de seguretat.

També es poden fer fotografies o gravacions en vídeo del lloc, que podran aportar-se com a proves en la investigació o en un possible procediment. Cal recordar que, perquè les imatges es puguin aportar com a proves en un possible judici, cal que la càmera permeti la impressió de la data; si no té aquesta opció, les imatges es poden fer aparèixer a la premsa del dia.

3.2.- Què podem fer quan l'empresa no pren mesures per controlar la situació de risc després de l'accident?

En cas d'accident greu, i sempre que sigui possible, l'empresa hauria de paraitzar l'activitat del lloc de treball fins que s'iniciïn les actuacions d'ofici de l'autoritat laboral o de la fiscalia, o fins a l'inici de la investigació tècnica de l'accident. Però, hem de tenir present que en determinats casos o processos productius on la paraització pugui ocasionar un risc més alt (a la resta de treballadors, a la població, al medi ambient...), això no serà possible i caldrà, com a mínim, realitzar les reparacions i actuacions necessàries per controlar la situació de risc.

Hem de tenir present que la normativa que regula l'ús d'agents químics (art. 7.4 RD

Accidents de treball

Pautes d'actuació del delegat de prevenció en cas d'accident

374/2001) i agents cancerígens (art. 7.1 RD 665/1997) estableix també les actuacions en cas d'accident, incident i emergència per controlar la situació. En aquests casos es preveu que només podran accedir a la zona afectada els treballadors imprescindibles per realitzar les reparacions necessàries, i degudament protegits i autoritzats.

També hem de tenir en compte, sempre que hi hagi maquinària implicada en l'accident, que la normativa d'equips de treball estableix l'obligació de fer una comprovació cada vegada que es produeixin *“esdeveniments excepcionals* (entre els quals inclou els accidents) *que puguin tenir conseqüències perjudicials per la seguretat”*, que la portarà a terme personal competent i que caldrà portar un registre documental de les comprovacions (art. 4, punts 2, 3 i 4 del RD 1215/1997).

Per tant, hem d'exigir que la situació de risc que s'ha produït, o que ha ocasionat l'accident, estigui degudament controlada. Sempre que es tinguin dubtes o veiem que això no es garanteix, podem sol·licitar la presència dels recursos preventius (amb independència de la modalitat que es tingui) perquè avaluin la situació i estableixin les mesures corresponents.

Hem de recordar que la normativa estableix que la presència d'aquests recursos en el centre de treball serà necessària *“quan els riscos es puguin veure agreujats o modificats en el desenvolupament del procés o l'activitat, per la concurrència d'operacions diverses que es desenvolupen de forma successiva o simultània i que necessitin el control de la correcta aplicació dels mètodes de treball”* (art. 32. bis de la Llei 54/2003, de modificació de la LPRL i art. 22 bis del RD 604/2006, de modificació del Reglament dels serveis de prevenció). També serà necessària la seva presència quan es realitzin activitats on estiguin presents determinats riscos especials (caigudes d'alçada, risc d'esllavissament o enfonsament, etc.).

També cal recordar que la Inspecció de Treball pot requerir a l'empresa la presència dels recursos preventius si ho considera convenient.

3.3.- Què podem fer quan detectem una situació de risc greu i imminent a partir de l'accident o incident?

Hem de recordar que la normativa estableix les dues característiques que s'han de donar en les situacions de risc greu i imminent: la

Accidents de treball

Pautes d'actuació del delegat de prevenció en cas d'accident

---

probabilitat immediata que es produeixi i la gravetat de les seves conseqüències per la salut (art. 4.4 de la LPRL). Malgrat que es tracta d'una definició molt genèrica, si tenim indicis o detectem que l'accident ha provocat una situació que reuneixi aquests requisits, seguirem el procediment legal establert:

1.- Demanar als treballadors exposats que abandonin el lloc de treball o l'activitat fins que s'hagi comunicat la situació a l'empresa i que, aquesta, hagi adoptat mesures.

2.- Notificar la situació a l'empresa, preferentment per escrit, per tal que prengui mesures.

3.- Si l'empresa no adopta mesures, ni paralitza l'activitat, caldrà reunir als representants legals dels treballadors presents en el centre de treball i acordar la paralització. Si no és possible reunir amb urgència el comitè d'empresa, també poden acordar la paralització els delegats de prevenció per majoria.

4.- Es comunicarà la paralització a l'autoritat laboral per escrit, adjuntant també una còpia de la comunicació del risc a l'empresari.

Accidents de treball

Pautes d'actuació del delegat de prevenció en cas d'accident

5.- L'autoritat laboral enviarà un inspector de treball i, si cal, un tècnic del Centre de Seguretat i Condicions de Salut en el Treball (CSCST) en el termini de 24 hores, i aquests emetran un informe que ratificarà o anul·larà la paralització que s'hagi acordat.

6.- En el cas que es confirmi la paralització, es requerirà a l'empresari que adopti les mesures adequades.

7.- Si no es ratifica la paralització no es podran demanar responsabilitats als representants dels treballadors, si no és que es pot demostrar que s'ha obrat de mala fe.

3.4.- Què podem fer quan no es notifica l'accident?

En el cas d'accident greu, molt greu, mortal, o que afecti més de quatre treballadors, l'empresari té l'obligació de notificar-ho directament a l'autoritat laboral en el termini de 24 hores. A més, haurà de comunicar els accidents amb baixa a través del sistema Delt@ i del CAT 365, en el termini de cinc dies. Els accidents sense baixa s'hauran de comunicar també cada mes per aquest sistema. No fer la notificació significa que oficialment l'accident no ha existit. És el que

Accidents de treball

Pautes d'actuació del delegat de prevenció en cas d'accident

---

normalment es coneix com *subregistre* i no només vol dir que l'accident no consta en cap registre o en les estadístiques, sinó que tampoc donarà dret a cap tipus de prestació per aquest concepte o que en cas de deixar seqüeles o recaigudes, tampoc seran reconegudes com a accident laboral.

Els motius per no notificar els accidents poden ser diversos: des d'amagar situacions irregulars de contractació (especialment quan es tracta de treballadors immigrants), evitar les responsabilitats legals que se'n puguin derivar o evitar sancions administratives i el control de l'autoritat laboral (campanyes de seguiment de les empreses d'alta accidentalitat). Cal que els representants dels treballadors exerceixin un estricte seguiment i control per evitar aquestes situacions comprovant que s'ha lliurat la còpia corresponent del comunicat d'accident al treballador, i denunciar quan es detecti aquest incompliment.

LA INVESTIGACIÓ D'ACCIDENTS I EL PAPER DEL DELEGAT DE PREVENCIÓ

1.- Definició i objecte de la investigació d'accidents

La investigació d'accidents és una tècnica analítica que té com a objectiu principal la deducció de les causes que els han generat mitjançant el coneixement previ dels fets, i el disseny i la implantació de mesures correctores posteriors. Es tracta, en definitiva, d'aprendre de les errades que han permès l'accident per a evitar que es repeteixi.

2.- La investigació d'accidents i incidents com a obligació legal

Quan es produeixen danys a la salut, la normativa estableix l'obligació que té l'empresa d'investigar els fets i esbrinar les seves causes (art. 16.3 LPRL). La Llei d'infraccions i sancions de l'ordre social considera una infracció greu no realitzar aquesta investigació (art. 12.3 LISOS). A més, cal que la investigació es documenti per escrit, perquè també es considera com a falta greu no registrar i arxivar els informes d'investigació d'accidents (art. 12.4 LISOS).

Malgrat que en principi podria semblar que l'obligació d'investigar es limita als accidents de treball que ocasionin danys a la salut, el cert és que considerant les característiques que ha de tenir l'activitat preventiva i els seus principis (art. 14.2 i 15 LPRL), la investigació d'accidents no s'ha de limitar als accidents amb baixa (ja siguin lleus, greus o mortals), sinó que cal estendre-la també als accidents sense baixa (però que provoquen danys a la salut) i fins i tot als incidents o *accidents blancs* que caldrà investigar ja sigui pel risc potencial de causar lesions greus, per la seva repetició o per tractar-se de circumstàncies no ben definides que cal conèixer millor.

En aquest sentit, hem de dir que la LISOS (art. 12.3) considera també com una falta greu no realitzar la investigació "*quan es tenen indicis que les mesures preventives són insuficients*", i el fet que hi hagi incidents sempre implica que la situació de risc no està prou controlada.

3.- La importància d'investigar també els incidents

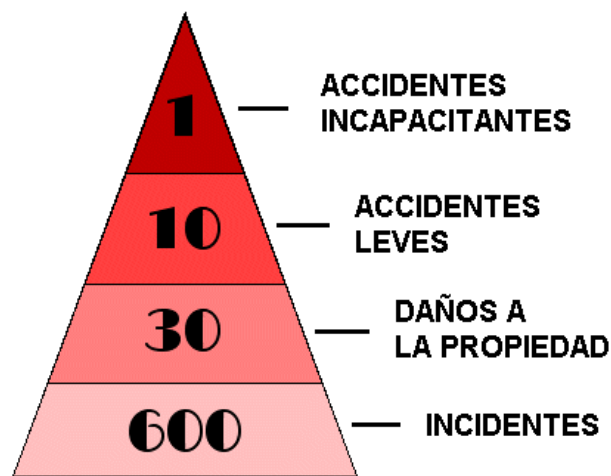
La investigació dels incidents és una eina interessant a efectes preventius. A final dels anys seixanta, Bird i el seu equip van estudiar

Accidents de treball

La investigació d'accidents i el paper del delegat de prevenció

una àmplia mostra d'accidents laborals reals (més d'1.750.000). Aquest estudi, que es va convertir en un clàssic en el seu gènere, va revelar que hi havia unes proporcions preestablertes entre els accidents registrats considerant la gravetat de les seves lesions. En concret, per cada 600 incidents sense cap mena de conseqüències (accidents blancs), hi va haver trenta accidents que van provocar danys materials, deu accidents amb resultat de lesions lleus i un accident greu o mortal.

Aquestes proporcions delaten un dels errors més usuals que es cometen a l'empresa quan s'orienta tot l'esforç sobre el baix nombre de

successos que produeixen danys greus i s'oblida de poder controlar qualsevol incident no desitjat. Si també investiguem els accidents blancs sense pèrdues i els incidents, aconseguirem disminuir la base de la piràmide, que a la pràctica implicarà evitar morts o accidents greus.

4.- Qui ha d'investigar els accidents?

Tot i que la normativa estableix l'obligació d'investigar els accidents, no concreta com ha de fer-se, ni a qui correspon portar a terme aquesta tasca. En la pràctica, podem dir que no hi ha una norma general, i que depèn en cada cas de les característiques i de l'estructura interna de l'empresa, així com de la modalitat preventiva per la qual s'ha optat, o de la gravetat de l'accident.

Normalment es responsabilitza de la investigació el supervisor o l'encarregat directe del sector o de l'àrea on s'ha produït l'accident. Creiem que aquestes persones són les més indicades per realitzar aquesta tasca, ja que són les que millor coneixen els treballadors, les feines que realitzen i les condicions en què treballen. A més a més, considerant que la prevenció de riscos ha d'estar integrada en tota la línia jeràrquica i en

totes les decisions que adoptin, hem de recordar que són els responsables de la seguretat de la gent que està al seu càrrec, i que també són els responsables d'aplicar les mesures correctores que resultin de la investigació.

Tenint en compte que la investigació d'accidents comporta una certa complexitat, cal que els responsables de la investigació estiguin assistits per personal tècnic del servei de prevenció (ja sigui propi o extern). Per aquest motiu, cal concretar el paper que tindrà el servei de prevenció en la investigació d'accidents, i molt especialment quan es tracti d'accidents greus, molt greus i mortals, així com en determinats accidents lleus i sense baixa, o fins i tot en incidents crítics que es cregui convenient d'investigar. En el cas dels serveis de prevenció externs, és important incloure aquesta petició en el contracte.

5.- Com participa el delegat de prevenció en la investigació?

Una vegada més hem de dir que a la pràctica ens trobem de tot: mentre que en unes empreses el delegat de prevenció participa activament integrant-se en els equips o comissions d'investigació tècnica, en d'altres

s'intenta evitar aquesta participació (i fins i tot la mateixa investigació de l'accident).

Tenint en compte que la normativa reconeix que els delegats de prevenció estan facultats per *“conèixer i analitzar els danys produïts en la salut o en la integritat física dels treballadors, amb l'objecte de valorar les seves causes i proposar les mesures preventives oportunes”* (ja sigui a través del comitè de seguretat i salut, com estableix l'art. 39.2.c, LPRL; o directament quan no existeixi aquest òrgan com reconeix el darrer paràgraf de l'art. 36.1 de la mateixa Llei), i considerant també que el delegat de prevenció té assignades les competències de consulta i participació prèvies sobre les decisions que afectin l'àmbit de la seguretat i la salut dels treballadors i de les mesures preventives previstes (art. 33 LPRL) i que pot realitzar propostes adreçades a millorar els nivells de protecció (art. 18.2, 36.2.f i 39.1 a i b, LPRL), el cert és que la normativa ofereix prou arguments per exigir aquesta participació quan l'empresa mostri reticències.

Per portar a terme aquesta participació, creiem que la via més adequada seria integrar els delegats de prevenció (o com a mínim un delegat de prevenció en representació de tots) en l'equip que realitza la investigació tècnica

de l'accident. La presència del delegat de prevenció durant la declaració de l'accidentat o dels testimonis pot facilitar i enriquir la presa de dades i la posterior anàlisi dels fets, a més d'evitar duplicitats innecessàries i consensuar punts de vista que podrien ser diferents.

Quan els delegats de prevenció no participen directament de la investigació tècnica que porta a terme l'empresa cal que, tenint en compte les competències i funcions que els corresponen, facin indagacions pel seu compte i emprenguin una investigació independent i paral·lela a la de l'empresa. Així, una vegada siguin informats del resultat i de les conclusions, estiguin en condicions d'aprovar l'informe d'investigació que se'ls presenti, si estan d'acord; o puguin presentar un informe d'al·legacions, si ho creuen convenient.

Cal tenir molt present que per poder realitzar aquesta tasca el delegat de prevenció ha de disposar de l'informe d'investigació. No és suficient que l'empresa informi de paraula del resultat i les conclusions de la investigació, també cal que faci entrega de còpies de l'esmentat informe perquè pugui ser estudiat i arxivat pels delegats. En aquest punt hem de recordar que tant la Inspecció de Treball (CT-43/2005) com l'autoritat laboral de Catalunya

Accidents de treball

La investigació d'accidents i el paper del delegat de prevenció

---

disposen de criteris on es diu que el dret dels delegats de prevenció a *“accedir a la informació i documentació”* reconegut a la normativa (art. 18, 23 i 36.2.b LPRL) no pot ser interpretat de forma restrictiva si volem garantir un exercici eficaç de les seves funcions. La sentència núm. 652/05 del TSJ de Cantàbria (sala social) també va en aquesta línia.

6.- Actuació de la Inspecció de Treball. El recàrrec de prestacions a la Seguretat Social

En la totalitat dels accidents mortals, i en un considerable percentatge dels accidents molt greus i greus, intervindrà d'ofici la Inspecció de

Treball, que també portarà a terme una investigació de l'accident. En el cas dels accidents més greus, on es requereix d'una actuació més immediata, normalment intervindrà la Inspecció de guàrdia, recolzada per un tècnic del Centre de Seguretat i Condicions de Salut en el Treball.

Hem de recordar que l'inspector de treball ha de comunicar la seva presència als delegats de prevenció que estiguin presents en el centre de treball (art. 40.2, LPRL). És convenient que els delegats de prevenció estiguin degudament inscrits en el registre oficial de la Generalitat per garantir que l'inspector tingui constància de la seva existència. També cal recordar que el temps invertit a acompanyar l'inspector a les visites es considerarà com a temps de treball efectiu, és a dir, no imputable al crèdit horari (art. 36.2.a).

L'inspector de treball pot proposar el recàrrec de prestacions a la Seguretat Social per accident de treball o malaltia professional *“quan la lesió es produeixi per màquines, artefactes o en instal·lacions, centres o llocs de treball desprovistos dels dispositius de precaució reglamentaris, els tinguin inutilitzats o en males condicions o particulars de seguretat i higiene en el treball, o les*

elementals de salubritat o les d'adequació personal a cada treball, considerant les seves característiques i l'edat, sexe i altres característiques del treballador" (art. 123, Llei general de la Seguretat Social). En aquest cas les prestacions econòmiques que rebi el treballador originades per l'accident s'incrementaran entre el 30 i el 50%, segons la gravetat de la falta.

7.- Recomanacions per la investigació d'accidents

7.1.- Recollida de la informació

Abans de començar la investigació, i sempre que no suposi massa retard, podria ser molt útil recopilar tota la informació existent que pugui estar relacionada amb l'accident:

- Comunicat de l'accident: es tracta d'un document confidencial, perquè conté dades mèdiques, però l'accidentat o els seus familiars ens el poden proporcionar amb el seu consentiment.
- Avaluació de riscos del lloc de treball i mesures preventives previstes.
- Planificació de l'activitat preventiva i estat actual de les mesures previstes en el lloc de treball.

- Procediment de treball del lloc o instruccions.
- Fitxa dels productes químics relacionats amb l'accident.
- Registres dels mesuraments i controls ambientals realitzats en el lloc de treball.
- Manual d'instruccions de la màquina o equip de treball que utilitzava l'accidentat.
- Registres de manteniment de la màquina o l'equip.
- Instruccions d'ús dels equips de protecció.
- Plànols i característiques tècniques de les instal·lacions.
- Mesures específiques d'evacuació i primers auxilis en el lloc de treball (Pla d'emergència).
- Altra informació relacionada: incidents i/o accidents previs iguals o similars, denúncies i requeriments previs de la Inspecció de Treball, queixes dels treballadors o dels delegats de prevenció recollides en actes de les reunions del comitè de seguretat i salut o en escrits, etc.

Una de les etapes més importants de la investigació d'accidents és la recopilació de dades. Qualsevol investigació que es basi en informació incompleta, esbiaixada o falsa, difícilment podrà proposar mesures correctores que impedeixin la repetició del succés, i recordem que aquesta és la finalitat

que es persegueix. Els consells i recomanacions que exposem tot seguit ens poden ajudar a l'hora d'entrevistar per recopilar informació. Cal fer la investigació com abans millor.

Com menys temps passi entre l'accident i la investigació, més exactes i fidedignes seran les dades obtingudes.

1. Fer les entrevistes de forma individual per evitar que les diferents versions interfereixin i s'influeixin entre elles. Si bé quan ens personem de forma imminent en l'escenari de l'accident, i en la confusió del moment, serà difícil mantenir aquest principi, l'haurém de tenir present quan es faci la investigació després. En una fase més avançada de la investigació pot ser útil, fins i tot, reunir els entrevistats per si cal aclarir versions no coincidents.

2. Entrevistar sempre que sigui possible l'accidentat, ja que és qui podrà aportar la informació més aproximada al que va passar. A més, s'entrevistaran també els testimonis directes, encarregats i les persones que puguin aportar dades de l'accident.

3. Tranquil·litzar el treballador i recordar-li el propòsit de la investigació. Recordar que la

finalitat de la investigació no és descobrir faltes, buscar culpables o castigar ningú, sinó conèixer les causes de l'accident per eliminar-les.

4. Procurar que la descripció dels fets sigui el més objectiva possible. No interrompre la persona quan estigui explicant els fets, esperar a demanar les explicacions quan finalitzi el seu relat. És preferible no prendre notes durant l'explicació, si és possible cal esperar a finalitzar l'entrevista per fer el resum del que s'ha dit.

5. Fer preguntes obertes que complementin el relat i evitar les preguntes tancades (tipus Sí o No). Una vegada hagi acabat l'exposició dels fets cal verificar els dubtes que tinguem. S'ha de preguntar amb tacte, i tractar d'escoltar el que ens diuen sense influir en l'explicació. S'han d'acceptar només fets provats i evitar que l'entrevistador faci judicis prematurs que puguin influir en la versió de l'entrevistat (no posar en boca del testimoni allò que cregui l'investigador).

6. Verificar que l'entrevistador ha entès correctament l'explicació dels fets. Després d'aclarir els dubtes, l'entrevistador explica a l'entrevistat la versió que li ha exposat i li

demana que el corregeixi si hi ha algun mal entès.

7. Preguntar a l'entrevistat les possibles mesures correctores per evitar la repetició de l'accident. L'opinió dels entrevistats és molt important, perquè acostumen a ser els qui millor coneixen el lloc de treball i les possibles solucions, i en definitiva els qui hauran d'aplicar les mesures correctores.

8. Realitzar la investigació de l'accident in situ. Per a entendre més bé els fets és molt important conèixer la disposició dels llocs, l'organització de l'espai de treball i l'estat de l'entorn físic i mediambiental.

9. Considerar tots els aspectes que hagin pogut intervenir en l'accident, tant les qüestions relatives a les condicions materials (instal·lacions, maquinària i equips, medis, etc.), com les organitzatives (mètodes, procediments de treball, etc.), del comportament humà (qualificació professional, actitud, etc.) i de l'entorn físic i mediambiental (neteja, il·luminació, etc.).

10. Després de cada entrevista, i tan aviat com sigui possible, es fa un petit informe resumint el que s'ha dit, i indicant el dia, l'hora, la persona entrevistada i el càrrec.

7.2.- Descripció de l'accident

Després de recollir la informació, cal ordenar-la i tractar-la per comprendre els fets. En definitiva, es tracta de respondre a dues preguntes: Què va passar? Com va passar?

Per respondre a aquestes preguntes ens podem recolzar en els indicis i evidències (descripció de la lesió i danys que s'observen en els equips, eines, productes, etc.) i en les declaracions i els testimonis, sense oblidar el del mateix accidentat.

També és important diferenciar com s'havia d'haver actuat i com es va actuar en realitat. Per arribar a comprendre el desenvolupament dels fets cal respectar l'ordre cronològic en la narració.

7.3.- Determinació i anàlisi de les causes

En aquesta etapa la pregunta que ens hem de plantejar és: Per què ha passat l'accident? Si a les etapes anteriors havíem de ser objectius i atènyer-nos als fets, sense fer suposicions i interpretacions, ara tenim l'oportunitat de plantejar hipòtesis, ja que és possible arribar a

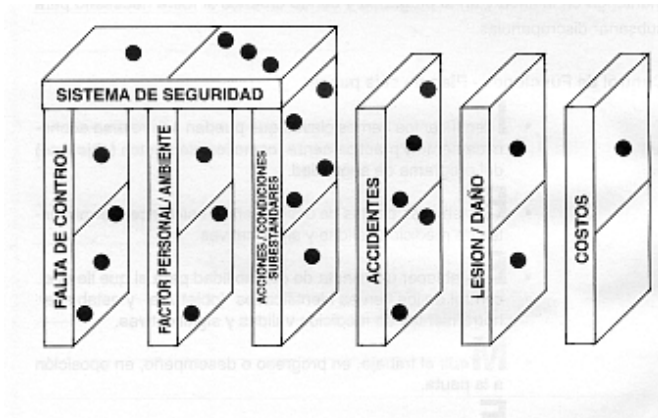

Accidents de treball

La investigació d'accidents i el paper del delegat de prevenció

un mateix resultat a través de diferents camins.

Cal que tinguem ben present que, en la immensa majoria dels accidents no hi ha una causa única, sinó una combinació de vàries que acaben provocant l'accident. Per aquest motiu cal que totes les causes quedin recollides en l'informe. Com més causes detectem i controlem, més eficaç serà la intervenció.

En el procés seqüencial de causes que desencadenen un accident ens podem trobar amb dos nivells diferents:

Les causes immediates, com el seu nom indica, són les causes més properes a l'accident i les que el materialitzen. Són les relacionades amb les condicions materials i

ambientals del lloc de treball (condicions insegures) i les relacionades amb les accions personals del treballador o els treballadors accidentats (actes insegurs).

Les causes bàsiques es corresponen principalment amb errades en l'aplicació del sistema de prevenció. Poden ser de caire personal (factors personals) i de l'organització del treball (factors del treball).

Normalment, darrere les causes immediates podem trobar-ne de bàsiques a les quals estan encadenades. No podem garantir una intervenció eficaç si només actuem sobre les causes immediates i ignorem les bàsiques. Per exemple:

Un treballador ha sofert una amputació de la mà dreta en atrapar-se la mà amb la corretja de transmissió d'un motor. De l'anàlisi de l'accident podem considerar com un acte insegur que l'operari introdueixi la mà en l'element mòbil, encara que sigui per distracció, i com a condició perillosa l'accessibilitat a la zona sense protegir. Si ens quedem en aquest nivell d'anàlisi podríem pensar que col·locant la carcassa de protecció, que evita accedir a la zona de risc, ja evitem que l'accident pugui repetir-se en un futur, i això no és cert. També caldria veure el

Accidents de treball

La investigació d'accidents i el paper del delegat de prevenció

---

motiu pel qual la carcassa s'havia retirat (ritme de treball elevat, exigències de producció elevades, falta de formació, supervisió insuficient, etc.). Només podem garantir que no es torni a retirar la carcassa si actuem també sobre les causes bàsiques.

Els coneixements i l'experiència del delegat de prevenció de ben segur que poden ser molt útils per detectar les causes bàsiques dels accidents, i com ja hem dit, molts informes d'investigació no les tenen en compte. Potser això pugui tenir alguna relació amb el fet que no hem estat capaços de reduir els accidents en els més de deu anys que fa que s'aplica la Llei de prevenció, i que continuem essent l'estat europeu que en registra més. La veritat és que, si els accidents de treball són un indicador de mala gestió, les empreses del nostre país deuen *fer aigua* per més d'un forat...

Accidents de treball

La investigació d'accidents i el paper del delegat de prevenció

CAUSES IMMEDIATES	
ACTES INSEGURS	CONDICIONS PERILLOSES
<ol style="list-style-type: none"> 2. Operar equips sense autorització 3. No senyalar o advertir 4. Error en assegurar adequadament 5. Operar a velocitat inadequada 6. Posar fora de servei els dispositius de seguretat 7. Eliminar els dispositius de seguretat 8. Fer servir equip defectuós 9. Fer servir els equips de forma incorrecta 10. Utilitzar inadequadament o no utilitzar l'equip de protecció personal 11. Instal·lar la càrrega de forma incorrecta 13. Emmagatzemar de manera incorrecta 14. Aixecar objectes de manera incorrecta 15. Adoptar una postura inadequada per a fer la feina 16. Fer el manteniment dels equips mentre estiguin en marxa 17. Fer bromes pesades 19. Treballar sota la influència de l'alcohol 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Proteccions inadequades 3. Equips de protecció inadequats o insuficients 4. Eines de protecció inadequades o insuficients 5. Espai limitat per a moure's 6. Sistemes d'advertència insuficients 7. Perill d'explosió o incendi 8. Ordre i neteja deficientes en el lloc de feina 9. Condicions ambientals perilloses: gasos, pols, fums, emanacions metàl·liques, vapors 10. Exposició a sorolls 11. Exposició a radiacions 12. Exposició a temperatures altes o baixes 13. Il·luminació excessiva o deficient 14. Ventilació insuficient.

CAUSES BÀSIQUES	
FACTORS PERSONALS	FACTORS DE TREBALL (MEDI AMBIENT LABORAL)
Capacitat inadequada Física/psicològica Mental/psicològica Falta de coneixement Falta d'habilitat Tensió (estrès) Física/psicològica Mental/psicològica Motivació inadequada	Lideratge i supervisió insuficient Enginyeria inadequada Adquisicions incorrectes Manteniment inadequat Eines, equips i manteniment inadequats Normes de treball deficientes Ús i desgast Abús i mal ús

7.4.- Les mesures correctores i el seu seguiment

Si l'objectiu de la investigació d'accidents és establir i implantar mesures per evitar la repetició de l'accident, s'entén que l'informe i la investigació han d'acabar amb una proposta de mesures.

És molt important tenir clar que, malgrat que es tracti d'un informe elaborat pel servei de prevenció, no deixa de ser una proposta que es presenta a l'empresari (què és qui decideix), per aquest motiu, si no hem participat en la investigació i no compartim les seves conclusions, és el moment de presentar la nostra proposta al comitè de seguretat i salut, o a iniciativa pròpia dels delegats de prevenció.

Generalment, i com a conseqüència de les diverses causes que intervenen, es presentaran diferents mesures:

- a) Mesures preventives d'eliminació o reducció del risc:
- Mesures de prevenció en l'origen: dispositius i resguards.
  - Mesures preventives organitzatives: rotacions, torns de treball, etc.

- Mesures de protecció col·lectiva: xarxes, baranes, plataformes, etc.
- Mesures de protecció individual (equips de protecció individual): cal adoptar-los com a mesures preventives complementàries i sempre que el risc no es pugui eliminar amb mesures en l'origen o de protecció col·lectiva.
- Formació i informació als treballadors.

b) Mesures preventives de control:

- Inspeccions periòdiques.
- Control de l'organització i dels mètodes de treball.
- Control de l'estat de salut dels treballadors (vigilància de la salut).

En cas que no s'estigui d'acord amb les mesures que s'aprovin o que s'hagin descartat mesures que crèiem vàlides, cal sol·licitar a l'empresa que argumenti i justifiqui la seva decisió, ja sigui per escrit o en una reunió del comitè de seguretat i salut, i es recullin a l'acta els motius que es presentin. Les mesures correctores no poden suposar mai l'aparició d'un nou risc addicional.

Com que cal incloure les mesures a la planificació de l'activitat preventiva, s'haurà de concretar el pressupost, la data d'inici i

Accidents de treball

La investigació d'accidents i el paper del delegat de prevenció

---

finalització prevista, el responsable i la data prevista dels controls que es puguin establir de cadascuna de les mesures.

No hem d'oblidar que els delegats de prevenció han de fer també el control i seguiment de la implantació de les mesures, i valorar-ne l'eficàcia.

ANÀLISI ESTADÍSTICA DELS ACCIDENTS

El tractament estadístic dels accidents és una tècnica analítica, molt utilitzada en seguretat, que pot aportar informació molt valuosa per planificar i prioritzar les activitats preventives o per valorar l'eficàcia i els resultats obtinguts.

L'explotació estadística de les dades dels accidents laborals ens permet conèixer el comportament dels accidents a l'empresa i controlar-ne l'evolució en el temps, localitzar els llocs de treball més afectats o fer anàlisis comparatives amb les dades del sector d'activitat que correspongui. Hem de recordar també que aquest plantejament no s'ha de limitar exclusivament als accidents de treball, sinó abastar també tots els danys a la salut en general, incloent malalties professionals i resultats de la vigilància de la salut (i proporcionant aquesta informació de forma anònima amb la garantia de la confidencialitat deguda).

El delegat de prevenció hauria de disposar de dades estadístiques que facilitessin la seva tasca de conèixer i analitzar els danys a la salut, valorar les causes que els originen i proposar les mesures que creguin oportunes (art. 39.2.c, LPRL). En qualsevol cas, hem de tenir present que els membres del comitè

d'empresa han de ser informats, cada tres mesos com a mínim, de *“les estadístiques sobre l'índex d'absentisme i les seves causes, els accidents de treball i les malalties professionals i les seves conseqüències, els índexs de sinistralitat, els estudis periòdics o especials del medi ambient laboral i els mecanismes de prevenció que s'utilitzin”* (art. 64.8, Estatut dels treballadors). Per tant, els delegats de prevenció poden sol·licitar aquesta informació al comitè d'empresa, o acordar que s'entregui també al comitè de seguretat i salut.

Aquesta informació estadística l'obtindrà l'empresa a partir del tractament de les dades de la notificació i el registre dels accidents de treball, ja sigui a través de la notificació oficial en el sistema Delt@ o en el procediment intern que tingui establert l'empresa en funció de les seves necessitats. La informació es presentarà en funció de les variables que es considerin més significatives com:

- Gravetat (sense baixa, lleu, greu, molt greu i mortal).
- Forma de l'accident (atrapament, caiguda, electrocució, etc).
- Agent material (màquina, eina, vehicle, etc.), naturalesa de la lesió (luxació, fractura, amputació, etc.).
- Ubicació de la lesió (cap, mà, ulls, etc.).

- D'altres que creiem convenientes (lloc de l'accident, edat, tipus de contracte, treballadors immigrants o no, data i hora de l'accident, etc.).

En el cas que l'empresa no disposi d'aquesta informació, o dit d'una altra manera, que no vulgui processar-la (ja que la majoria de les dades consten en el comunicat oficial de l'accident segons el sistema Delt@), cal que el delegat de prevenció disposi del seu propi sistema de registre, o com a mínim, que sol·liciti una còpia dels comunicats d'accidents als afectats, i els arxivi pel seu compte. Aquesta informació haurà de complementar-se amb l'informe d'investigació de l'accident, els requeriments de la Inspecció de Treball, l'acreditació de les mesures implantades, i qualsevol altra documentació relativa a cada cas en concret. Si bé som conscients que serà difícil procedir així en tots els accidents, caldrà fer-ho, almenys, quan es tracti d'un accident greu, molt greu o mortal, i en els incidents i accidents lleus en què creiem que és necessari.

A més del nombre d'accidents en xifres absolutes, hem de disposar també de dades relatives que permetin fer anàlisis comparatives en el temps, entre diferents departaments o seccions d'una mateixa

empresa o amb les dades de referència que disposem del sector. En aquests casos no ens valen les xifres absolutes, i hem de disposar d'índexs estadístics estandarditzats que relacionin les dades de sinistralitat en funció del nombre de treballadors que hi ha en un moment determinat. A continuació, exposem els índexs més utilitzats i recomanats per la OIT.

Índex de freqüència

Relaciona el nombre d'accidents amb el nombre d'hores treballades. Indica el nombre d'accidents per milió d'hores reals treballades pel col·lectiu de treballadors exposats al risc.

$$IF = \frac{\text{Núm. total d'accidents}}{\text{Núm. total d'hores-persona treballades}} \times 1.000.000$$

En el càlcul s'han de tenir en compte les consideracions següents:

- Només s'inclouran els accidents que s'hagin produït en hores de treball, excloent els accidents in itinere.
- Només es comptabilitzaran les hores reals d'exposició al risc, i es descartaran permisos, vacances, malalties, etc.

- S'haurà de tenir en compte que no tot el personal de l'empresa està exposat al mateix risc, per tant caldrà calcular diferents índexs per cada zona de risc homogeni (tallers, oficines, etc.), i el valor global.

Algunes vegades es calculen índexs de freqüència (IF) específics per accidents mortals, en aquests casos considerarem exclusivament els accidents mortals (i descartem la resta) per cada 100 milions d'hores reals treballades.

Índex de gravetat

Relaciona el nombre de jornades perdudes per accident cada mil hores treballades.

$$IG = \frac{\text{Núm. de jornades perdudes}}{\text{Núm. total d'hores-persona treballades}} \times 1.000$$

Consideracions per tenir en compte en el càlcul:

- Les que s'han donat abans per calcular l'IF.
- S'hauran de considerar els dies naturals.

- Les jornades perdudes es determinaran sumant les corresponents a les incapacitats temporals (els dies reals de baixa que ha provocat l'accident, comptant dies naturals i sense incloure el dia de l'accident i el dia de la incorporació) i les incapacitats permanents i morts, calculades segons l'escala o barem d'equivalència entre la naturalesa de la lesió (percentatge d'incapacitat) i les jornades perdudes equivalents segons el barem establert que indiquem a continuació, adoptat a l'Estat espanyol per l'Ordre del Ministeri de Treball de 16-1-1940 (BOE de 29-1-40).

Accidents de treball
Anàlisi estadística dels accidents

Naturalesa de la lesió	Percentatge incapacitats	Jornades perdudes
Mort	100	6.000
Incapacitat permanent absoluta (IPA)	100	6.000
Incapacitat permanent total (IPT)	75	4.500
Pèrdua del braç per sobre del colze	75	4.500
Pèrdua del braç pel colze o per sota	60	3.600
Pèrdua de la mà	50	3.000
Pèrdua o invalidesa permanent del dit polze	10	600
Pèrdua o invalidesa permanent d'un dit qualsevol	5	300
Pèrdua o invalidesa permanent de 2 dits	12,5	750
Pèrdua o invalidesa permanent de 3 dits	20	1.200
Pèrdua o invalidesa permanent de 4 dits	30	1.800
Pèrdua o invalidesa permanent del polze i un dit	20	1.200
Pèrdua o invalidesa permanent del polze i dos dits	25	1.500

Accidents de treball
Anàlisi estadística dels accidents

Naturalesa de la lesió	Percentatge incapacitats	Jornades perdudes
Pèrdua o invalidesa permanent del polze i tres dits	33,5	2.000
Pèrdua o invalidesa permanent del polze i quatre dits	40	2.400
Pèrdua d'una cama per sobre del genoll	75	4.500
Pèrdua d'una cama pel genoll o per sota	50	3.000
Pèrdua del peu	40	2.400
Pèrdua o invalidesa permanent del dit gros del peu o de dos o més dits del peu	5	300
Pèrdua de la vista (un ull)	30	1.800
Ceguesa total	100	6.000
Pèrdua de l'oïda (un costat)	10	600
Sordesa total	50	3.000

Índex d'incidència

Indica el nombre d'accidents per cada mil persones que estiguin o puguin estar exposades.

$$I = \frac{\text{Núm. d'accidents}}{\text{Núm. de treballadors}} \times 1.000$$

S'utilitza quan no es pot disposar de la informació de les hores treballades, o quan calcular-les és molt laboriós (quan varia molt el nombre de persones i el d'hores treballades).

Quan es vulgui calcular l'índex d'incidència específic per accidents mortals es considera exclusivament els accidents mortals (i es descarta la resta) per cada cent mil hores reals treballades.

Índex de durada mitjana de les baixes

Paràmetre que s'utilitza per quantificar el temps mitjà de durada de les baixes per accident.

$$\text{IDM} = \frac{\text{Núm. de jornades perdudes}}{\text{Núm. d'accidents amb baixa}}$$

Hem de recordar que les mútues d'accidents i malalties professionals tenen accés als comunicats d'accidents de les empreses associades i disposen de mitjans per processar les dades contingudes als comunicats d'accident. En cas que la vostra empresa no disposi d'aquesta informació, demaneu que s'adrexi a la vostra mútua per sol·licitar-la. Quan se sol·licita, la mútua emet un informe periòdic on consta la distribució dels accidents registrats en funció de les variables més significatives (gravetat, forma de l'accident, agent material, etc), així com comparatives amb el mateix període de l'any anterior i el càlcul dels índexs que s'han esmentat.

A més, les mútues disposen també de dades de referència sectorials que permeten comparar i interpretar els resultats obtinguts a l'empresa amb la mitjana del sector.

Per qui vulgui aprofundir en les tècniques de control estadístic de l'accidentalitat recomanem les Notes Tècniques de Prevenció (NTP 1, 2, 236 i 593) publicades per l'Institut Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo (INSHT). En aquestes NTP s'exposen diversos criteris interpretatius de l'evolució dels índexs en funció dels resultats mensuals acumulats (ja que els índexs relatius a períodes curts i/o en empreses petites no són significatius en no tenir prou representativitat estadística). D'aquesta forma, podem deduir si les variacions observades dels índexs són degudes a variacions reals de les condicions de treball (ja sigui per millora o agreujament) i no a l'atzar.

TIPUS D'INCAPACITATS I PRESTACIONS PER ACCIDENT DE TREBALL

Les incapacitats i prestacions econòmiques que aquí es recullen poden tenir el seu origen tant en contingències comunes com laborals, i inclouen tant accidents com malalties.

En el nostre cas, ens centrarem en les lesions corporals i seqüeles que puguin ocasionar els accidents laborals. Un accident de treball amb danys a la salut generalment disminuirà la capacitat de treball de l'accidentat, reduint o impeding de forma temporal o definitiva la seva capacitat per realitzar el seu treball habitual. Per aquest motiu es generaran diverses prestacions econòmiques en funció del tipus d'incapacitat (temporal o permanent) o en cas de mort del treballador.

1.- Incapacitat temporal (IT)

Després de patir un accident de treball i de rebre assistència sanitària, si el treballador no pot continuar amb la seva activitat laboral, els serveis sanitaris de l'INSS o de la mútua expediran el comunicat mèdic de baixa per quadruplicat. L'original del comunicat serà per la Inspecció dels Serveis Sanitaris o de l'INSS, una còpia serà per l'entitat gestora o mútua, i

Accidents de treball

Tipus d'incapacitats i prestacions per accident de treball

---

dues còpies pel treballador (el treballador es quedarà amb un exemplar i entregarà l'altre a l'empresa). Amb aquest comunicat el treballador podrà acreditar davant la seva empresa que es troba en una situació que l'impedeix continuar treballant i donarà lloc a l'inici de les prestacions d'IT.

L'empresa, en rebre el comunicat mèdic de baixa, complementarà el comunicat d'accident de treball en el termini màxim de cinc dies hàbils a partir de la data de la baixa mèdica i lliurarà una còpia al treballador. La notificació d'aquest document haurà de fer-se a través del Sistema de Declaració Electrònica d'Accidents de Treball (Sistema Delta) i també del CAT 365 a Catalunya.

En el cas d'incapacitat temporal, els serveis sanitaris de la mútua també hauran d'expedir un comunicat de confirmació de la baixa cada set dies, fins a l'obtenció de l'alta, que també caldrà entregar a l'empresa.

Qui són els beneficiaris de prestacions per IT?

Les persones afiliades i en situació d'alta a la Seguretat Social o en situació assimilada a l'alta en la data del fet causant, mentre reben

Accidents de treball

Tipus d'incapacitats i prestacions per accident de treball

---

assistència sanitària de la Seguretat Social i estan impedides pel treball.

Quan neix el dret a la prestació?

En el cas de l'accident de treball o malaltia professional, des de l'endemà del dia de la baixa en el treball, i correspon a l'empresari/ària el pagament del salari íntegre corresponent al dia de la baixa, perquè el dia de la baixa per accident de treball es considera com un dia treballat.

El dret al subsidi no existeix durant les situacions de vaga o de tancament patronal.

Quina durada té la prestació?

En cas d'accident de treball, la durada de la prestació serà de 12 mesos prorrogables per uns altres 6 mesos quan es pressuposa que, durant aquest temps, el treballador podrà ser donat d'alta mèdica per curació. A efectes del període màxim de durada i de la seva possible pròrroga, es computaran els períodes de recaiguda i d'observació.

Quina és la quantia de la prestació?

La prestació consisteix en un subsidi que s'estableix en funció de la base reguladora, a la qual s'aplicarà en cas d'accident de treball i malaltia professional el 75% d'aquesta base a partir de l'endemà de l'accident de treball o de la data de la baixa mèdica.

Com es calcula la base reguladora?

En els supòsits d'accident de treball o malaltia professional, la base reguladora s'obté a partir de la suma de:

- La base de cotització per contingències professionals del mes anterior, sense hores

extraordinàries, dividida pel nombre de dies a què correspongui aquesta cotització.

- La cotització per hores extraordinàries de l'any anterior, dividida entre 365 dies.

En el cas de treballadors i treballadores per compte propi (autònoms)

La prestació es reconeix amb la mateixa extensió, termes i condicions que pels treballadors per compte d'altri d'aquest Règim Especial. El treballador autònom en situació d'IT haurà de presentar, en el termini màxim de 15 dies i davant de l'INSS o de la mútua amb qui hagi concertat la contingència de la incapacitat temporal, declaració en el model oficial sobre la persona que gestioni directament l'establiment mercantil, industrial o d'altra naturalesa de la qual siguin titulars o, si escau, la finalització temporal o definitiva en l'activitat desenvolupada.

2.- Incapacitat permanent

Després de patir un accident laboral i de rebre el tractament mèdic, si el treballador presenta lesions greus, previsiblement definitives que disminueixin o anul·lin la seva capacitat

laboral, pot iniciar el procés necessari per obtenir una pensió per incapacitat permanent.

El procediment pot iniciar-se a petició del treballador afectat o del seu representant legal; d'ofici per pròpia iniciativa de l'INSS; com a conseqüència d'una petició de la ITSS o del servei de salut competent; o a petició de la mútua, de les mutualitats de previsió social, o de les empreses col·laboradores en els assumptes que els afectin directament.

Quan el servei de salut corresponent hagi posat a disposició de l'INSS l'historial clínic de la persona afectada, els equips de valoració d'incapacitats examinaran la incapacitat de la persona afectada i formularan i elevaran a la Direcció Provincial de l'INSS un dictamen proposta acompanyat d'un informe mèdic, un informe d'antecedents professionals i els informes d'alta i cotització.

El dictamen proposta haurà de:

- Indicar el grau d'incapacitat permanent.
- Determinar el termini a partir del qual es podrà instar la revisió.
- Determinar la procedència o no de la revisió per possible millora, en un termini igual

o inferior a dos anys (requisit imprescindible per possibilitar la reserva del lloc de treball durant dos anys des de la data de la resolució per la qual es declara la incapacitat permanent).

- Determinar el caràcter comú o professional de la causa de la invalidesa permanent.

Per poder beneficiar-se de les prestacions econòmiques per incapacitat permanent cal complir aquests requisits:

- Presentar un quadre de lesions propi d'aquesta situació.
- Estar en situació d'alta o en situació assimilada, excepte si la incapacitat es presenta com a conseqüència d'un accident de treball o malaltia professional, en aquest cas es considera que el treballador està en situació d'alta.
- Acreditar un determinat període mínim de cotització, si no és que es tracta d'un accident laboral o no laboral, o malaltia professional, en aquests casos no cal acreditar-lo.

La incapacitat permanent pot tenir diversos graus:

2.1.- Incapacitat permanent parcial per la professió habitual

És la que ocasiona al treballador una disminució del 33% o més en el seu rendiment normal, sense que suposi un impediment per realitzar les tasques fonamentals de la seva professió.

Si la incapacitat té com a origen un accident de treball o una malaltia professional, no s'exigeix cap període mínim de cotització per accedir al cobrament de la prestació.

La quantia d'aquesta prestació, que no té naturalesa de pensió, és de 24 mensualitats de la base reguladora que va servir de partida per al càlcul de la prestació de la incapacitat temporal prèvia. El seu cobrament és compatible amb qualsevol tipus d'activitat laboral.

2.2.- Incapacitat permanent total per al desenvolupament de la professió habitual

Es considera que inhabilita el treballador per a la realització de totes les tasques, o les fonamentals de la seva professió, però no per dedicar-se a una ocupació diferent. Per tant,

Accidents de treball

Tipus d'incapacitats i prestacions per accident de treball

---

aquesta pensió és incompatible amb el desenvolupament del mateix lloc de treball, ja sigui a la mateixa empresa o en una altra.

Si l'origen d'aquesta incapacitat és un accident de treball o una malaltia professional, no cal acreditar cap període de cotització.

La prestació és del 55% de la base reguladora del treballador, que es pot complementar amb un 20% més si el treballador té 55 o més anys i està en situació d'atur. El cobrament del 20%, afegit al 55% de la base reguladora, és incompatible amb la realització de qualsevol treball, ja sigui per compte propi o assalariat.

Aquesta prestació econòmica consistirà en una pensió vitalícia que, excepcionalment, es podrà substituir per una indemnització a quantitat alçada quan el beneficiari tingui menys de seixanta anys.

2.3.- Incapacitat permanent absoluta per qualsevol treball

És la que inhabilita totalment el treballador per qualsevol professió o ofici.

Accidents de treball

Tipus d'incapacitats i prestacions per accident de treball

Si la invalidesa deriva d'un accident de treball o d'una malaltia professional, no s'exigeix cap període de cotització.

La quantia de la pensió és del 100% de la base reguladora. El cobrament d'aquesta pensió no impedeix l'exercici d'aquelles activitats, lucratives o no, compatibles amb l'estat del treballador, que no representen un canvi en la seva capacitat de treball a efectes de revisió.

Si es realitzen treballs susceptibles d'inclusió en algun dels règims de la Seguretat Social, existeix l'obligació d'alta i conseqüent cotització, i el treballador ha de comunicar a l'INSS l'inici de qualsevol treball, ja sigui assalariat o per compte propi.

2.4.- Gran invalidesa

S'anomena així la situació del treballador afectat d'incapacitat permanent que necessita l'assistència d'una altra persona per realitzar els actes més essencials de la vida (vestir-se, desplaçar-se, menjar, etc).

En aquest cas, la persona afectada sol·licita pensió d'invalidesa, i és el corresponent

Accidents de treball

Tipus d'incapacitats i prestacions per accident de treball

---

tribunal mèdic el que estableix el grau, en funció de les circumstàncies.

Per a sol·licitar-la és imprescindible estar en situació de baixa mèdica i seguir aquests passos:

- Acudir al metge de família perquè respongui a un formulari de sol·licitud i el remeti a l'ICAM, o bé recollir el formulari a l'agència més propera d'aquest organisme, emplenar-la i enviar-la.
- Acudir, quan sigui convocat, a l'agència més propera de l'ICAM per emplenar un qüestionari.

Accidents de treball

Tipus d'incapacitats i prestacions per accident de treball

- Tornar-hi quan rebi la citació per passar el reconeixement mèdic.
- Després de dos mesos, aproximadament, rebrà per correu la decisió del tribunal mèdic.
- Una vegada concedida la invalidesa, cal sol·licitar la pensió; per això cal dirigir-se una altra vegada a l'ICAM i presentar la resolució del tribunal mèdic. Des del moment de la presentació de la sol·licitud fins que arribi el primer pagament, poden passar 6 mesos, aproximadament.
- Si la decisió del tribunal mèdic no és l'esperada, es pot reclamar en el termini de 30 dies. Cal anar una altra vegada a l'ICAM i presentar una reclamació prèvia, i si no s'obté un resultat satisfactori, acudir al jutjat social i presentar la denúncia corresponent.
- Les prestacions corresponents a la situació de gran invalidesa es perceben a partir de la data de qualificació, malgrat que en alguns supòsits poden tenir efectes retroactius.
- Existeix la possibilitat de revisar el grau de la incapacitat permanent concedida, ja sigui per agreujament o millora. Aquesta revisió és possible només si no es tenen els 65 anys, i una vegada transcorregut el termini dictat en

Accidents de treball

Tipus d'incapacitats i prestacions per accident de treball

---

la resolució. No serà necessari que hagi transcorregut aquest període de temps si el pensionista està realitzant algun treball, o si la revisió es fonamenta en una errada del diagnòstic.

- Si la incapacitat és conseqüència d'un accident o una malaltia professional, no s'exigeix cap període de cotització.
- La quantia de la pensió és del 100% de la base reguladora, més un 50% destinat a fer front a les despeses originades per la necessitat de comptar amb una altra persona. L'increment del 50% pot substituir-se, a petició de l'interessat o dels seus representants legals, pel seu allotjament i atenció a compte de la Seguretat Social.
- El cobrament d'una pensió de gran invalidesa no impedeix l'exercici d'aquelles activitats, lucratives o no, compatibles amb el seu estat, que no representin un canvi en la seva capacitat de treball a efectes de revisió.
- Si es realitzen treballs susceptibles de ser inclosos en algun dels règims de la Seguretat Social, té l'obligació de donar-se d'alta i cotitzar; per tant, el treballador ha de comunicar a l'entitat gestora competent (INSS)

l'inici de qualsevol activitat, ja sigui assalariada o per compte propi.

3.- Prestacions per mort i supervivència

Les prestacions per mort i supervivència estan destinades a compensar la situació de necessitat econòmica en què es poden trobar determinades persones a causa de la mort d'altres. Aquestes prestacions poden consistir en:

3.1.- Auxili per defunció

Es concedeix a qui hagi suportat les despeses del funeral. En principi es pagaran al cònjuge, o als fills, o als parents de la persona morta que hi convisquin habitualment (i per aquest ordre). La quantia actual és de 30,05€.

3.2.- Pensió de viduitat

Per calcular l'import inicial, s'aplica a la base reguladora el percentatge del 52%, des de l'1 de gener de 2004.

Quan sigui la principal o l'única font d'ingressos, el pensionista no superi els límits establerts o tingui càrregues familiars, el percentatge és del 70%, sempre amb els límits

establerts reglamentàriament establerts. Aquests requisits s'han de complir durant tota la percepció.

És el cònjuge supervivent, sempre que hagi existit matrimoni, separació judicial o divorci. En cas de separació, divorci o nul·litat matrimonial, la quantia de la pensió es distribuirà entre el cònjuge i/o els/les excònjuges en proporció al temps viscut en matrimoni o inscrit en el Registre de Parelles de Fet.

La pensió de viduïtat és compatible amb qualsevol renda del treball del beneficiari o beneficiària, i amb la pròpia pensió de jubilació o invalidesa a què tingui dret.

En cas de mort per accident de treball o malaltia professional, pel càlcul de la pensió s'aplicaran els salaris cobrats en el moment de l'accident, incloses les hores extraordinàries en còmput anual, sense exigir-se període previ de cotització.

3.3.- Pensió d'orfanat

Tenen dret a percebre aquesta pensió els fills de la persona morta, qualsevol que sigui la naturalesa legal de la seva filiació, així com els fills i filles del cònjuge supervivent, sempre

Accidents de treball

Tipus d'incapacitats i prestacions per accident de treball

---

que el matrimoni s'hagi celebrat dos anys abans de la mort del causant, hagin conviscut al seu càrrec i a més no tinguin dret a una altra pensió de la Seguretat Social, ni quedin familiars amb obligació i possibilitat de proporcionar-los aliments, segons la legislació civil.

A més, en la data de la mort del treballador accidentat, els fills hauran de ser:

- Menors de 18 anys o majors que tinguin reduïda la seva capacitat de treball en un percentatge valorat en grau d'incapacitat permanent absoluta o gran invalidesa.
- Menors de 22 anys, o de 24 anys si no sobreviu cap dels pares, en el cas que els fills no facin cap treball lucratiu, ja sigui per compte propi o assalariat, o, si el fan, que els ingressos que s'obtinguin, en còmput anual, siguin inferiors al 75% del salari mínim interprofessional que es fixin en cada moment, també en còmput anual.

En cas de mort del pare/mare per accident de treball o malaltia professional, pel càlcul de la pensió s'aplicaran els salaris cobrats en el moment de l'accident, incloses les hores extraordinàries en el còmput anual, sense que s'exigeixi període previ de cotització.

La quantia de la pensió consistirà en el 20% de la base reguladora, sense que es pugui sobrepassar el 100% d'aquesta base en el cas que hi hagi diferents beneficiaris.

3.4.- Pensió a favor de familiars

Es concedeix a parents per consanguinitat que siguin néts i nétes, germans i germanes, mare, pare, àvies i avis del treballador mort, que reuneixin una sèrie de requisits exigits.

La quantia s'obté aplicant el percentatge del 20% a la base reguladora; en el cas que hi hagi diferents beneficiaris, la suma de les quanties de les prestacions per mort i supervivència no pot excedir del 100% de la base reguladora que correspongui.

Es requereix per accedir a aquesta prestació que el sol·licitant de la pensió pugui acreditar una convivència amb el treballador accidentat d'un mínim de dos anys abans de la mort sobrevinguda, així com la seva dependència econòmica. Tanmateix, s'haurà d'acreditar no tenir dret a una altra pensió pública i no disposar de mitjans de subsistència, o de familiars amb obligació i possibilitat de proporcionar-los aliments.

Quan la causa de la mort sigui un accident de treball o una malaltia professional, s'aplicaran els salaris que es pagaven en el moment de l'accident, incloent les hores extraordinàries en còmput anual, sense que s'exigeixi període de cotització.

També hi ha la possibilitat de sol·licitar l'anomenat **subsidi en favor de familiars**. Es tracta d'un subsidi temporal del 20% de la base reguladora que serveix per calcular la viduitat, durant 12 mesos, i dues pagues extraordinàries, a favor de fills i filles, germans i germanes del treballador mort, més grans de 18 anys, solters, vidus, separats judicialment o divorciats, que hi visquin, no tinguin dret a cap altra pensió, ni tinguin mitjans de subsistència i no hi hagi familiars que tinguin l'obligació de proporcionar-los aliments.

4.- Prestacions per lesions permanents no invalidants

Es consideren lesions permanents no invalidants les lesions pròpiament dites, mutilacions i deformitats de caire definitiu, que tenen el seu origen en un accident laboral o una malaltia professional, i que sense arribar a

originar una incapacitat permanent, suposen una disminució o alteració de la integritat física del treballador o la treballadora.

Aquestes lesions poden donar lloc a una prestació econòmica que es concedeix a tant alçat per una sola vegada i en funció d'un barem establert (*Ordre TAS/1040/2005, de 18 d'abril*).

Per tenir dret a aquesta prestació cal estar en situació d'alta o assimilada, haver estat donat d'alta mèdica per curació, i que la lesió estigui recollida com a tal en el barem esmentat.

El cobrament d'aquesta prestació és incompatible amb el d'altres prestacions econòmiques rebudes per incapacitat permanent pels mateixos fets, excepte que siguin totalment independents dels que s'hagin considerat per declarar la incapacitat permanent precedent.

5.- Indemnitzacions especials en casos de mort per accident de treball o malaltia professional

Es tracta d'una indemnització a tant alçat que es concedeix a la vídua o el vidu, als orfes o

Accidents de treball

Tipus d'incapacitats i prestacions per accident de treball

---

als pares, a més de la pensió que pugui correspondre, quan la causa de la mort es deriva d'un accident de treball o d'una malaltia professional.

En el cas que hi ha gi un cònjuge supervivent, consisteix en sis mensualitats de la base reguladora, calculada igual que es fa per fixar la pensió de viduïtat. Si el causant és pensionista d'incapacitat permanent, es concedeixen 6 mensualitats de la pensió que cobri en el moment de la mort.

Pel cas dels orfes, la quantia és una mensualitat de la base reguladora. Si no existeix cònjuge amb dret a indemnització les 6 mensualitats que li correspondrien es distribuïran entre els orfes.

En el cas que els beneficiaris d'aquesta indemnització siguin els pares del mort, quan no existeixi cap familiar amb dret a pensió, tenen dret al cobrament de 12 mensualitats si viuen ambdós, i de 9 mensualitats si només viu el pare o la mare. El cobrament d'aquesta indemnització sí que és incompatible amb el cobrament de qualsevol de les pensions per mort o supervivència que els pugui correspondre.

6.- Recaiguda

És aquella situació en què el treballador té la baixa mèdica com a conseqüència de l'aparició de símptomes relacionats amb un accident de treball o malaltia professional prèvia, i de la qual ja li han donat l'alta, sempre que entre aquesta última alta i la baixa següent no hagin transcorregut més de sis mesos.

En aquest cas, la prestació econòmica no es torna a calcular, és a dir, cobrarà el mateix que cobrava durant el període de baixa anterior, perquè la contingència és la mateixa (és el mateix accident de treball o la mateixa malaltia professional).

Si el temps de separació entre l'alta i la baixa és superior a 6 mesos no es considerarà recaiguda, si no nova contingència, i es farà un nou comunicat d'accident de treball o malaltia professional i es tornarà a calcular una nova base de cotització per rebre la prestació procedent.

Cal recordar que en aquells casos en què es consideri que hi ha responsabilitat de l'empresa en l'accident de treball o la malaltia professional (inobservància de les mesures de prevenció de riscos, insalubritat, manca de dispositius de seguretat o que no s'utilitzin, etc.), s'imposarà a l'empresari un recàrrec de prestacions (entre el 30% i el 50%, segons la gravetat de la falta). Aquest recàrrec afecta totes les prestacions que s'han vist i l'aprova la Seguretat Social a través de sentència judicial o a proposta de la Inspecció de Treball.

7. Què hem de fer si ens deneguen la prestació?

En aquests casos cal interposar una reclamació prèvia en els 30 dies següents a la data de la notificació. La reclamació prèvia s'ha d'adreçar al centre o a l'organisme de l'entitat gestora o de la Tresoreria General que va dictar l'acord o la resolució recorreguda.

Si la reclamació prèvia és denegada expressament, la demanda davant del jutjat social ha de formular-se també en els 30 dies següents a la notificació de la denegació. Si al contrari, no existeix una resolució expressa sobre la reclamació en el termini establert (45 dies), s'entendrà denegada per silenci administratiu i haurà de formular-se la demanda davant del jutjat social en el termini màxim dels 30 dies següents a partir de la finalització dels 45 dies establerts.

En cas que no existeixi acord o resolució inicial, l'interessat podrà sol·licitar que l'entitat corresponent dicti l'acord o la resolució, i aquesta sol·licitud es considera com una reclamació prèvia.

Les entitats gestores i la Tresoreria General de la Seguretat Social han d'expedir rebut de

prestació o segellar (indicant la data) les còpies de les sol·licituds i recursos: reclamació prèvia o petició de resolució o acord. No adjuntar aquest rebut o la còpia segellada es considera com un defecte de forma que fa que s'arxivi la demanda i s'interrompi el procediment. En aquest cas, cal demandar sempre a l'empresa, a la mútua, a la Tresoreria General de la Seguretat Social (TGSS) i a l'Institut Nacional de la Seguretat Social (INSS).

En el cas de les demandes per accident de treball o malaltia professional, si no es consigna el nom de l'entitat gestora o de la MATEPSS, el jutge, abans de fixar la data del judici, requerirà a l'empresari demandat perquè en el termini de 4 dies presenti el document acreditatiu de la cobertura del risc. Si una vegada transcorregut aquest termini, no el presenta, podrà procedir a embargar els béns de l'empresari en quantitat suficient per assegurar el resultat del judici.

A més, el jutge haurà de requerir (si no l'ha rebut) a la Inspecció de Treball l'informe de l'accident, el treball que realitzava l'accidentat, el salari que rebia i la base de cotització. Aquest informe s'expedirà en un termini màxim de 10 dies.

La demanda que s'ha de presentar al jutjat social és un document escrit, on s'exposen tant els fets de la causa i les parts implicades com la petició que es dicti sentència.

Els requisits que ha de tenir la demanda són:

- Designació de l'òrgan davant de qui es presenta.
- Designació del demandant, indicant el DNI, i dels altres interessats o parts implicades, indicant el nom i cognoms de les persones físiques i la denominació o raó social de les persones jurídiques.
- Si el demandant litiga ell mateix ha de designar domicili en la localitat on resideix el jutjat o tribunal, domicili on es practicaran totes les diligències.
- Si el demandant va a judici assistit per un advocat o representat per un procurador, graduat social o advocat, cal que ho faci constar a la demanda.
- Enumeració clara i concreta dels fets. No es poden al·legar fets diferents als que es van exposar en la reclamació prèvia.
- Data i signatura.

Si la demanda s'admet a tràmit, el jutjat o tribunal haurà d'assenyalar el dia i l'hora que se celebrarà el judici i reclamarà l'expedient administratiu a l'entitat gestora. En el judici se seguiran una sèrie d'actes processals consistents en:

- Al·legacions del demandant.
- Al·legacions del demandat.
- Presentació de proves: confessió judicial, peritatges, testimonis, documents, etc.
- Conclusions.

Durant la celebració del judici s'anirà formulant la corresponent acta on hi haurà de constar:

- a) Referència a l'acte de conciliació.
- b) Resum breu de les al·legacions de les parts, les proves que elles proposin, la declaració expressa de la seva pertinença, les raons de la negació i protesta, si escau.
- c) Relació i resum de les proves admeses i practicades.
- d) Conclusions i peticions concretes formulades per les parts.
- e) Declaració feta pel jutge o tribunal de conclusió dels actes.

La sentència ha d'expressar els antecedents de fet, els fets provats, els fonaments de dret i el pronunciament. Tanmateix, cal indicar si la

Accidents de treball

Tipus d'incapacitats i prestacions per accident de treball

---

sentència és o no ferma, i si escau, els recursos procedents i els organismes on presentar-los, terminis i requisits, i també els dipòsits i les consignacions que siguin necessaris, i la forma d'efectuar-los.

ACCIDENTS LABORALS DE TRÀNSIT: PER UNA MOBILITAT SOSTENIBLE I SEGURA

1. La problemàtica de la mobilitat: repercussions ambientals i socials

L'urbanisme extensiu, en les darreres dècades, s'ha anat implantant al nostre territori. Això ha provocat noves necessitats pel que fa al transport de persones i productes i ha generat un augment exponencial de la mobilitat.

Actualment, s'ha produït una dispersió dels polígons industrials i centres de treball aïllats que obliga els treballadors i treballadores a fer desplaçaments cada cop més llargs i costosos. S'afegeix també la insuficient xarxa de transport públic col·lectiu que impossibilita en molts casos l'accés a la feina, agreujat als polígons industrials i centres de treball aïllats on el transport públic col·lectiu és en la majoria dels casos inexistent o simbòlic.

Tanmateix, el model actual basat en el transport viari, el dèficit d'infraestructures i serveis de transport, i el domini del vehicle privat davant la resta de sistemes de transport col·lectiu, ens ha dut a un sistema difícilment

Accidents de treball

Accidents laborals de trànsit: per una mobilitat sostenible i segura

---

sostenible ambientalment, socialment i econòmicament.

El resultat són grans nuclis de residència i treball distants que no compten amb les infraestructures i mitjans de transport adequats per a satisfer les necessitats creades i que, en el cas dels treballadors i treballadores, generen desigualtats, limiten les possibilitats d'accedir a centres de treball, creen inseguretat i eleven el cost econòmic que han d'assumir els implicats.

El desplaçament als llocs de treball són, per tant, la causa principal de la mobilitat urbana. Des de la UGT de Catalunya pensem que la defensa del medi ambient i d'una major qualitat de vida urbana (contaminació, soroll, seguretat, congestió...), requereixen canviar els nostres hàbits de desplaçament.

El transport és, actualment, la causa principal de contaminació atmosfèrica i acústica, i també suposa la despesa energètica més important, de l'ordre del 40%, i supera els sectors industrials i residencials.

Disminuir el progressiu increment del trànsit és un dels grans reptes de les ciutats, atès que el cotxe ha assolit un protagonisme desproporcionat en la vida urbana.

Accidents de treball

Accidents laborals de trànsit: per una mobilitat sostenible i segura

---

Les pautes d'una mobilitat més sostenible passen, doncs, per potenciar i promocionar, encara més, l'ús dels transports públics i col·lectius.

No obstant això, cal sensibilitzar la població de l'ús injustificat del cotxe, i, d'altra banda, potenciar els mitjans alternatius -el metro, el ferrocarril, l'autobús, la bicicleta o fins i tot, el desplaçament a peu per a trajectes curts.

En cap cas estem parlant d'una campanya en contra de l'ús del cotxe, sinó a favor de no abusar del vehicle privat i de fomentar la utilització del transport col·lectiu.

Efectes mediambientals

Els principals efectes sobre el medi ambient que ocasiona el transport són: la contaminació atmosfèrica, el canvi climàtic i l'ocupació del sòl.

La contaminació atmosfèrica del medi urbà que genera el transport suposa el 80% de les emissions totals de CO (monòxid de carboni tòxic), el 40% de les de CO₂ (escalfament de l'atmosfera), el 60% dels òxids de nitrogen (pluja àcida), el 100% de les emissions de

Accidents de treball

Accidents laborals de trànsit: per una mobilitat sostenible i segura

---

plom (tòxic) i el 50% dels hidrocarburs (cancerígens).

La contaminació acústica envaeix les ciutats i supera en molts casos els 65 dBA, nivell màxim que la OMS recomana que no se superi.

L'excés de CO₂ a l'atmosfera, de forma conjunta amb d'altres gasos, és el responsable de l'efecte hivernacle. Aquestes emissions s'incrementen cada any, principalment a causa de la combustió de carburants.

La influència del clima és fàcilment perceptible en moltes de les nostres activitats i en la natura en general, així com en molts aspectes de la nostra economia (agricultura, ramaderia, silvicultura, turisme...). És comprensible, per tant, que el canvi climàtic pugui convertir-se en el problema ambiental més complex i greu d'aquest segle. Això suposarà canvis de clima sobtats i molt difícils de predir.

L'activitat humana està augmentant en excés aquests gasos a l'atmosfera en cremar combustibles fòssils com el petroli, carbó o gas. Les concentracions de CO₂ a l'atmosfera al llarg dels últims 200 anys han augmentat gairebé una tercera part. Més de la meitat de l'efecte hivernacle provocat per l'activitat

Accidents de treball

Accidents laborals de trànsit: per una mobilitat sostenible i segura

---

humana es pot atribuir al CO₂, més de les tres quartes parts d'aquest CO₂ procedeix de la producció i utilització de combustibles fòssils.

Les xifres del sector del transport confirmen la realitat dels últims decennis: el transport per carretera, tant de viatgers com de mercaderies continua creixent. Per tant, el creixement incessant, que es deu a aquesta causa, de les emissions de CO₂ a l'atmosfera i de la nostra dependència de l'exterior d'energia fòssil, ens situa en una posició molt delicada per a complir amb els acords establerts al Protocol de Kioto.

El transport representà el 1990 el 28% de les emissions totals de CO₂ d'origen energètic, i es tracta del sector on les emissions creixen més ràpidament. A final del 2002, el percentatge acumulat de les emissions de CO₂ a l'Estat espanyol ja arriba al 38%, respecte del 1990. D'aquesta forma no aconseguirem complir amb el que estableix el Protocol de Kioto, que fixa un màxim del 15% d'augment d'aquestes emissions entre 1990 i 2010.

Però, la reducció del consum d'energia per vehicles, encara que necessari, és insuficient. És més important la reorientació a fomentar mitjans de transport alternatius i sobretot actuacions encaminades a reduir les

Accidents de treball

Accidents laborals de trànsit: per una mobilitat sostenible i segura

---

necessitats de transport en barris amb residències, treball i serveis que estiguin propers en espai, disminuint la segregació espacial i social de les ciutats i limitant el creixement de les grans àrees metropolitanes.

Des de la UGT de Catalunyaensem que és necessària una política decidida, clara i ben estructurada per a reduir la necessitat de desplaçar-se (que no la seva possibilitat) i reorientar la demanda entorn d'alternatives més eficients de transport, que significaria una reducció sensible del consum d'energia, de la contaminació atmosfèrica i del soroll, menys ocupació de l'espai, reducció del temps emprat per desplaçar-se, reducció del nombre d'accidents, inversions més reduïdes en infraestructura viària, i una millora general de l'habitabilitat de les ciutats.

2. Beneficis d'un model de mobilitat sostenible

L'adopció d'aquests plans de mobilitat -més racional en els desplaçaments al lloc de treball- no només beneficia la societat i el medi ambient, sinó que també les empreses i els treballadors.

Accidents de treball

Accidents laborals de trànsit: per una mobilitat sostenible i segura

---

- **Beneficis ambientals i socials.** Els plans de mobilitat racional comporten una reducció de les emissions de gasos i partícules contaminants a l'atmosfera, i una millora de la circulació, la disminució d'embussos, la congestió de trànsit i el soroll.
- **Beneficis per a les empreses.** Les experiències d'altres països demostren que quasi la meitat de les empreses que han introduït un pla de racionalització de transport han aconseguit millorar la puntualitat dels treballadors i una reducció considerable de l'absentisme laboral. La participació de les empreses en aquests plans és símptoma de conscienciació mediambiental, a més d'un element de millora de la imatge empresarial.
- **Beneficis per al treballador.** Disminució dels embussos i la congestió de trànsit per desplaçaments al treball, que suposen una millora en la qualitat de vida de les persones. Beneficis econòmics en estalviar-se la despesa del desplaçament, disposar de més temps lliure, disminució de l'ansietat i l'estrès.

3. Mobilitat i condicions de treball

Repercussions negatives del model actual de mobilitat:

- **Elevat cost econòmic.** El desplaçament diari al centre de treball comença a ser una despesa important dins l'economia domèstica. En molts casos les xifres arriben als 120 euros mensuals, i suposa que aquest import disminueix el salari del treballador, això sense oblidar les despeses relacionades amb el funcionament del vehicle: assegurança, amortització del vehicle, revisions, manteniment...
- **Pèrdua de temps i estrès.** Si el mateix treballador condueix el vehicle, no pot realitzar altres activitats, i això també redueix el seu temps de descans. Per aquest motiu, moltes vegades, el temps que s'inverteix en anar i tornar del lloc de treball es converteix en part de la jornada laboral. Conduir també provoca estrès i genera tensió sobretot per la congestió del trànsit, la preocupació de la puntualitat, etc. tot això augmenta la probabilitat d'accidents. Tenir assegurada l'arribada, mitjançant el transport públic o col·lectiu d'empresa, permet que el temps de viatge no

Accidents de treball

Accidents laborals de trànsit: per una mobilitat sostenible i segura

---

representi un problema de manca de puntualitat del treballador.

- **Accidents.** Els accidents de trànsit són la primera causa de mort no natural. La carretera es configura com una de les alternatives més insegures de desplaçament, i en acabar la jornada laboral, l'esgotament pot ocasionar distraccions importants i pèrdua d'atenció que incrementen el risc de patir accidents in itinere.

Accidents de treball

Accidents laborals de trànsit: per una mobilitat sostenible i segura

---

4. Què podem fer els treballadors per a desplaçar-nos de forma més segura i sostenible? Orientacions de la UGT de Catalunya

Per la UGT de Catalunya, la mobilitat de persones i mercaderies en condicions segures i sostenibles és un objectiu prioritari. Entenem la mobilitat com un dret a exercir per tots els ciutadans i ciutadanes, i en conseqüència, reclamem la intervenció de l'Administració pública per garantir-lo. És així que exigim actuacions per modificar l'actual sistema de mobilitat que els treballadors han d'utilitzar per arribar al lloc de treball, ara per ara, basat en la utilització del vehicle privat. Volem que l'accés a la feina es faci en condicions segures i sostenibles, i que aquest accés sigui garantit amb caràcter universal, eliminant les desigualtats entre les persones per raons de mobilitat.

D'altra banda, davant la constatació d'un món globalitzat, i en conseqüència, també dels processos de producció, logística, distribució i consum, és necessari transformar el model de mobilitat de les mercaderies. Cal intervenir per dotar aquest transport d'un nou sistema intermodal de mobilitat, que aposti pel transport ferroviari com a via idònia pel moviment de mercaderies, ben connectat amb

Accidents de treball

Accidents laborals de trànsit: per una mobilitat sostenible i segura

---

altres mètodes de transport com el marítim, o si escau, l'aeri, i que opti pel transport viari com una actuació capil·lar al territori.

És obvi que el canvi cap a un nou model en la mobilitat de persones i mercaderies requereix també una planificació i implantació d'infraestructures que responguin a les noves necessitats, tot creant una xarxa amb nodes estratègics intermodals que permetin fàcilment els canvis de mitjà de transport necessaris.

Cal millorar la conservació i gestió de les infraestructures existents, i crear-ne de noves que tendeixin a la implantació del transport ferroviari com a eix vertebral de la mobilitat de persones i productes. La definició i execució de noves infraestructures són factors especialment sensibles atès el seu impacte social i territorial. És per això que la UGT demana consens en aquestes actuacions, i la implicació i la participació de tots els agents socials i administracions a l'hora de definir-les. Tanmateix, les infraestructures han de garantir la sostenibilitat del sistema i el menor impacte ambiental possible.

La UGT de Catalunya aposta per la figura del gestor de mobilitat com a ens coordinador de la mobilitat tant de treballadors/es com de mercaderies en els polígons industrials i

Accidents de treball

Accidents laborals de trànsit: per una mobilitat sostenible i segura

---

adequant-la a la idiosincràsia de cadascun d'ells, desenvolupant les competències d'aquesta figura sorgida de la Llei de mobilitat del 2003.

Altrament, les polítiques urbanístiques en la definició dels usos del territori tenen també una importància cabdal. Introduir la mobilitat generada i la solució com a element indispensable per l'aprovació de les diferents promocions urbanístiques (residencials, industrials, comercials o de qualsevol altra índole) és indispensable per garantir la mobilitat a tot el territori en condicions segures i sostenibles.

Accidents de treball

Accidents laborals de trànsit: per una mobilitat sostenible i segura

---

Algunes orientacions de la UGT de Catalunya als treballadors en les seves reivindicacions

- **Reduir la mobilitat laboral.** La manera més eficaç de reduir l'ús del cotxe en la mobilitat laboral (i viatges de negoci) és apropar el lloc de treball a la llar. El teletreball pot ser una estratègia per a la reducció de la distància i/o la freqüència dels trajectes entre la llar i el lloc de treball.
- **Reduir la necessitat dels trajectes combinant la mobilitat laboral i la no laboral.** Molta gent utilitza el seu cotxe per anar a treballar, perquè combina el viatge amb altres viatges: portar els nens a l'escola, anar a comprar (al migdia o després de la feina). Negociant la dotació d'alguns d'aquests serveis en o a prop del lloc de treball, l'ús del cotxe pot ser reduït.
- **Optar pel transport públic i col·lectiu.** Moltes vegades hi ha deficiències per adaptar aquest servei a les necessitats de les empreses, perquè estan situades en polígons industrials als afores de les ciutats, amb deficiències d'horaris, freqüència o absència d'aquest servei. Incidir institucionalment i implicar l'empresa per disposar de transport públic als centres de treball és un objectiu que

Accidents de treball

Accidents laborals de trànsit: per una mobilitat sostenible i segura

---

cal continuar treballant. Un transport eficient és molt important. No obstant això, la qualitat del viatge és també important. La disposició d'itineraris segurs i atractius fins a les parades és important. Les parades i estacions també han de tenir bones condicions per a l'espera. Finalment, els vehicles han de ser còmodes. Els tres elements són components essencials del viatge en transport públic i és important assegurar la bona qualitat de cadascun. També s'ha de negociar amb l'empresa perquè recolzi econòmicament la despesa en transport públic dels treballadors, mitjançant la subvenció total o parcial del preu del viatge.

- **Negociació i reordenació dels torns i horaris de treball.** Aquesta mesura és fonamental per al desenvolupament de la resta de propostes, ja que moltes vegades, segons l'horari de l'autobús o el tren, aquest es presenta buit o és impossible trobar amb qui compartir cotxe. Altres vegades, de matinada, encara no han començat els serveis de transport públic i no hi ha alternativa al vehicle privat.
- **Reivindicar el transport d'empresa.** A poc a poc s'ha abandonat el transport d'empresa per la introducció del vehicle privat, que ha suposat un increment de la despesa econòmica. El transport d'empresa és un dret

Accidents de treball

Accidents laborals de trànsit: per una mobilitat sostenible i segura

---

que han de reivindicar els treballadors. S'ha d'exigir la creació d'aquest servei en algunes empreses o racionalitzar-ne l'ús quan n'hi hagi i estigui infrautilitzat (furgonetes, microbusos), atès que els treballadors cada cop vivim de forma més dispersa. Si els empleats han d'utilitzar els seus propis cotxes per a desenvolupar el seu treball, segurament no utilitzaran un transport alternatiu per al trajecte entre la seva residència i el lloc de treball. Es poden proporcionar alternatives per als trajectes derivats del treball, com una flota de vehicles d'empresa, facilitant així que el trajecte llar-treball es pugui fer amb altres mitjans de transport que no sigui el vehicle particular.

- **Racionalitzar l'ús de l'automòbil i compartir cotxe.** S'ha de fomentar la utilització del cotxe compartit, sobretot entre persones que viuen i treballen a prop. Aquesta mesura suposa un estalvi de despeses i menys estrès.
- **Utilitzar altres mitjans de transport.** La utilització de les bicicletes i els desplaçaments a peu són dues alternatives de transport que faciliten l'accés al lloc de treball si les distàncies són curtes. Infraestructures de qualitat poden animar empleats que viuen a prop de l'empresa a fer els trajectes caminant

Accidents de treball

Accidents laborals de trànsit: per una mobilitat sostenible i segura

---

o amb bicicleta. Els exemples poden ser un ambient segur del camí, facilitats en l'accés i arribada i, en el cas de la bicicleta, l'empresa pot col·laborar en la disponibilitat o adquisició. D'aquesta forma també es contribueix en la reducció de la contaminació, del soroll i suposa un estalvi energètic important.

- **Cotxe compartit.** Quan el transport col·lectiu no existeix, promoure el cotxe compartit, facilitar horaris regulars i comuns per als empleats, i l'augment de l'ocupació del cotxe, pot ser una manera fàcil de reduir el nombre de vehicles en els desplaçaments llar-treball.

5.5. Algunes dades

- El transport per carretera genera el 50% de les emissions de CO₂, responsable principal de l'efecte hivernacle i el canvi climàtic.
- Més de la meitat de l'energia consumida a la nostra ciutat es dedica al transport.
- Els moviments en automòbil a l'interior de la ciutat són els més contaminants.
- A Catalunya hi ha més de 3.000.000 de cotxes.
- L'any 2010, al món hi haurà més de 1.000 milions de cotxes. Un per cada sis habitants.

Accidents de treball

Accidents laborals de trànsit: per una mobilitat sostenible i segura

---

- El transport és el responsable d'entre el 15 i el 20% dels 6.000 milions de tones anuals d'emissions mundials de CO2 procedents de l'activitat humana.
- Un cotxe amb un únic ocupant representa una despesa energètica entre 15 i 20 vegades superior a la del vianant. La quantitat d'energia per fabricar-la és gairebé igual a la que consumirà la llar en tota la seva vida útil.
- El 75% dels desplaçaments urbans els fan vehicles amb una sola persona.

CARTES

I

FORMULARIS

1.- Sol·licitud d'informació sobre danys a la salut dels treballadors

_____, __ de ____ de 200_

Per la present, els representants dels treballadors sol·licitem a l'empresa, en compliment del que estableix l'article 36.2, apartat c de la Llei 31/1995 de prevenció de riscos laborals, la relació dels danys produïts a la salut dels treballadors, tot especificant el tipus de dany produït, els llocs de treball afectats i el nombre de treballadors afectats, amb l'objectiu de poder complir amb les funcions que tenim encomanades els delegats de prevenció d'analitzar les causes i proposar mesures preventives (art. 39.2.c i 36.1 de la Llei 31/1995, de prevenció de riscos laborals).

Us preguem també que especifiqueu si es tracta d'accident laboral o de malaltia professional, i la seva classificació (lleu, greu, molt greu i mortal). En el cas dels accidents caldria incloure també els in itinere i els sense baixa.

Us recordem que la informació sol·licitada no suposa cap infracció de la normativa (art. 22.4) en garantir l'anonimat i no contenir informacions mèdiques personals. En qualsevol cas, la informació rebuda serà

Accidents de treball

Cartes i formularis

---

tractada amb l'adequada confidencialitat i sigil,
d'acord amb l'establert a l'art. 37 de
l'esmentada Llei.

_____
Delegats de prevenció

REBUT:

Sr. _____

Càrrec: _____

2. Sol·licitud de l'informe d'investigació de l'accident

A l'atenció del Sr.

_____

Càrrec

_____

Empresa _____

_____, ____ de _____ de 200_

Els qui signem aquesta carta, com a delegats de prevenció de l'empresa i segons el que estableix l'art. 36.2 i 39.2 de la Llei de prevenció de riscos, sol·licitem que se'ns faci entrega d'una còpia de l'informe de la investigació de l'accident laboral que va patir el Sr. _____ el passat dia ____ de _____ de 200_ en el centre de treball de _____.

Com recordareu, ja vam demanar l'esmentat informe durant la darrera reunió del comitè de seguretat i salut del dia ____ de _____. Malgrat que en aquesta reunió ens van informar de paraula sobre aquest accident i sobre les conclusions de la investigació, considerem que necessitem disposar d'aquest document per poder conèixer els fets, analitzar-ne les causes i proposar les mesures

oportunes. Com ja sabeu, els delegats de prevenció tenim reconegut l'exercici d'aquesta funció per la normativa (art. 39.2.c i 36.1 de la Llei de prevenció de riscos).

Us recordem també que, en l'actualitat, tant el Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya com la Inspecció de Treball (CT-43/2005), disposen de criteris interpretatius on s'indica que l'accés a la informació i a la documentació dels delegats de prevenció reconegut a la normativa ha de passar, necessàriament, per l'entrega efectiva de la documentació per a garantir l'exercici eficaç de les seves funcions.

En qualsevol cas, la informació rebuda serà tractada amb l'adequada confidencialitat i sigil, tal i com s'exigeix a la normativa (art. 37, Llei de prevenció de riscos).

Tot esperant la vostra resposta, rebeu una cordial salutació.

_____

_____

REBUT:

Sr. _____

Càrrec: _____

3. Sol·licitud d'informació sobre adscripció de treballadors procedents d'empreses de treball temporal

A l'atenció del Sr. _____
Càrrec _____
Empresa _____

_____, _____ de _____ de 200_

Per la present, els representants dels treballadors sol·licitem a l'empresa, en compliment de l'establert a l'art. 28.5 de la Llei 31/1995, de prevenció de riscos laborals, l'accés a la informació relativa a l'adscripció de treballadors procedents d'ETT a llocs de treball de l'empresa, amb la finalitat de poder complir amb les funcions encomanades als delegats de prevenció.

Aquesta informació serà tractada amb l'adequada confidencialitat i sigil, tal i com estableix l'art. 37 de la Llei de prevenció de riscos laborals.

Accidents de treball

Cartes i formularis

_____

Delegat de prevenció

_____

Delegat de prevenció

REBUT:

Sr. _____

Càrrec: _____

4. Sol·licitud de reunió extraordinària del comitè de seguretat i salut amb motiu d'un accident laboral

A l'atenció del Sr. _____
Càrrec _____
Empresa _____

_____, _____ de _____ de 200_

Amb motiu del greu accident laboral que va patir el Sr. _____ el passat dia ___ de _____ en el centre de treball de _____ mentre estava *(indiqueu el lloc de treball o l'activitat que estava realitzant en el moment de l'accident)* _____

_____, els qui signem aquesta carta, com a delegats de prevenció de l'empresa i segons el que estableix l'art. 38.1 de la Llei de prevenció de riscos, sol·licitem una reunió extraordinària del comitè de seguretat i salut. Us preguem que convoqueu aquesta reunió amb urgència, per aquest motiu us proposem reunir-nos demà, dia ___ de _____ a les ___ del matí.

Tot seguit us adjuntem els punts que volem tractar en la reunió, per tal que els inclogueu a l'ordre del dia de la convocatòria:

1. Informació provisional de l'accident, gravetat i estimació de possibles causes.
2. Valoració de l'activació del Pla d'emergència.
3. Mesures adoptades fins ara (*restricció d'accés, immobilització de la màquina, comprovació de la màquina per personal qualificat i registre abans de la posada en marxa, etc.*).
4. Informació sobre el procediment que seguirà la investigació (*responsable, implicació del servei de prevenció, paper dels delegats de prevenció, dates d'inici i finalització prevista, entrega de l'informe als delegats, metodologia, etc.*).
5. Registre i comunicació de l'accident.
6. Entrega de documentació relacionada amb l'accident (*procediment de treball, manual d'instruccions de la màquina, fitxa de seguretat de producte, avaluació de riscos del lloc, etc.*).
7. Fixar data de propera reunió (*per valorar l'informe d'investigació quan estigui fet, revisar l'avaluació de riscos i la planificació, i fer el seguiment de les mesures*).

Accidents de treball

Cartes i formularis

Tot esperant la vostra resposta, rebeu una cordial salutació.

_____ Delegat de prevenció

_____ Delegat de prevenció

REBUT:

Sr. _____

Càrrec: _____

5. Comunicació a l'empresa de l'acord de paralització de l'activitat en cas de risc greu i imminent per part del comitè d'empresa

A l'atenció del Sr. _____
Càrrec _____
Empresa _____

_____, __ de ____ de 200_

El ple del comitè d'empresa, reunit en data _____, i per unanimitat, ha acordat paralitzar les activitats que es realitzen a _____, ja que es considera que existeix risc greu i imminent. En aquest sentit, s'han identificat les condicions de treball següents:

- A) _____
- B) _____
- C) _____

Que poden tenir com a conseqüència molt probable _____ que _____ es produeixi _____
(indiqueu l'accident o la conseqüència derivada del risc).

Tot esperant una resposta a les propostes formulades,

_____
El president del comitè d'empresa
(o qualsevol altre membre)

REBUT:

Sr. _____

Càrrec: _____

6. Comunicació a l'empresa de l'acord de paralització de l'activitat en cas de risc greu i imminent per part dels delegats de prevenció

A l'atenció del Sr. _____

Càrrec _____

Empresa _____

_____, ____ de ____ de 200_

Els sotasignants d'aquesta carta, com a delegats i delegades de prevenció de l'empresa, posem en el vostre coneixement que:

1r.- Que amb motiu de _____, s'ha pogut comprovar que en el lloc de treball de _____ on es desenvolupaven els treballs de _____ en les condicions següents de *(indiqueu les condicions de risc)*

_____
_____
_____

2n.- Que l'execució del treball en les condicions esmentades genera una situació

de risc greu i imminent pels treballadors que l'han de realitzar, i que l'empresa no ha adoptat, si més no fins ara, les mesures necessàries per a garantir la seguretat i la salut dels treballadors.

3r.- Que no ha estat possible reunir amb la urgència necessària l'òrgan de representació del personal.

4t.- Que amb motiu dels fets esmentats, i en funció del que estableix l'article 21.3 de la Llei 31/1995, de prevenció de riscos laborals, s'ha adoptat l'acord de paralització de l'activitat dels treballadors afectats per decisió majoritària.

5è.- Que la paralització esmentada, que afecta _____ treballadors, serà efectiva fins que desaparegui l'actual situació de risc o l'anul·li l'autoritat laboral.

Signatures dels delegats de prevenció

REBUT PER L'EMPRESA

A ___ de _____ de 200__

SIGNATURA DE L'EMPRESARI O DEL SEU REPRESENTANT I SEGELL

7. Comunicació a l'autoritat laboral de l'acord de paralització de l'activitat en cas de risc greu i imminent

A la Delegació Territorial de Treball de _____

_____, __ de _____ de 200_

El Sr/a _____,
amb DNI _____ i amb domicili a
efectes de notificació al C/
_____, com a
secretari del comitè de l'empresa
_____ i centre de
treball ubicat a _____
compareix i

EXPOSA:

Que a data d'avui dia _____, s'ha adoptat en reunió del comitè d'empresa l'acord de paralització de l'activitat (*especifiqueu el lloc de treball o feina on es produeix la situació de risc _____ greu i imminent*) _____ per-

què considerem l'existència d'un risc greu i imminent davant la possibilitat que _____ (indiqueu el risc).

Que l'empresari no ha adoptat cap mesura de prevenció, malgrat haver estat advertit del risc que hi ha.

Que s'ha comunicat per escrit a l'empresa l'acord de paralització adoptat en el comitè.

Que l'acord esmentat s'ha adoptat segons el que estableix l'article 21.3 de la LPRL.

Atentament,

_____
El secretari del comitè d'empresa (o qualsevol altre membre)

8. Sol·licitud de canvi de lloc de treball

A l'atenció del Sr. _____

Càrrec _____

Empresa _____

_____, __ de ____ de 200_

Els qui signem aquest document, com a delegats de prevenció d'aquesta empresa i segons les competències recollides als articles 35.1 i 36.1.d de la Llei 31/1995, de prevenció de riscos laborals,

SOL·LICITEM:

Que segons el que estableix l'art. 25.1 de la Llei 31/1995 de prevenció de riscos laborals es procedeixi a la reubicació de la treballadora _____ a un lloc de treball adequat al seu estat de salut actual, per tal que no segueixi estant exposada als riscos que li van provocar una situació d'incapacitat temporal per _____.

Accidents de treball

Cartes i formularis

Us preguem que considereu l'informe del facultatiu que us adjuntem, en sobre tancat, que confirma la malaltia de la treballadora.

Tot esperant la vostra resposta, rebeu una salutació cordial.

_____ Delegat de prevenció

_____ Delegat de prevenció

REBUT:

Sr. _____

Càrrec: _____

9. Escrit d'impugnació d'alta mèdica indeguda (per presentar pel treballador afectat)

A l'Institut Català d'Avaluacions Mèdiques (ICAM)

El Sr. (...), major d'edat, amb DNI núm. (...) i amb domicili a efecte de notificacions a (...), CP (...), carrer (...), compareix davant d'aquest organisme i

MANIFESTA:

Que mitjançant aquest escrit formulo sol·licitud amb valor de reclamació prèvia a la via jurisdiccional laboral, prevista en el Capítol II del Reial decret legislatiu 2/1995, de 7 d'abril, pel qual s'aprova el text refós del procediment laboral, sobre alta mèdica indeguda derivada d'un accident de treball, d'acord als fets que tot seguit s'exposen

FETS:

Primer.- Que presto serveis per l'empresa (...) i amb la categoria de (...), que té concertada la protecció per riscos professionals amb la mútua (...).

Segon.- Que amb data .././.., vaig patir un accident de treball (...).

Tercer.- Que el facultatiu competent ha emès comunicat mèdic d'alta amb data (...), sense que en aquest moment estigui totalment restablert, motiu pel qual no puc desenvolupar el meu treball amb normalitat.

Quart.- Que com a conseqüència de la meva situació actual, haig de mantenir el tractament mèdic prescrit fins a la recuperació total, i el conseqüent abonament de la prestació econòmica per (*indiqueu si és per accident de treball o per incapacitat temporal*) (...).

Per aquests motius

SOL·LICITO:

Que havent presentat aquest escrit, sigui admès i tingui per formulada la preceptiva reclamació prèvia, a la via sociolaboral i en conseqüència deixi sense efectes l'alta mèdica emesa amb data .././.., declarant el meu dret, mentre duri el procés patològic, al manteniment dels processos recuperadors i l'abonament de la corresponent prestació econòmica.

(...), ... de (...) de (....)

Signatura:

10. Denúncia a la Inspecció de Treball per accident laboral

MINISTERI DE TREBALL I AFERS SOCIALS
INSPECCIÓ DE TREBALL I SEGURETAT
SOCIAL
Travessera de Gràcia, 303-311
08025 BARCELONA

_____, amb
DNI núm. _____, com a treballador
de l'empresa _____, ubicada a C/
_____, núm. ____ de _____
(CP _____), compareix davant la Inspecció
de Treball i, de la forma que millor procedeixi
en dret, mitjançant el present escrit formula
contra l'empresa

DENÚNCIA per possible infracció de la
normativa de prevenció de riscos laborals.
Es basa la present denúncia en els següents

MOTIUS:

1r.- Que el passat dia __ de _____
d'enguany vaig patir un accident laboral en
colpejar-me el cap amb la biga del pont grua
mentre caminava sobre la passarel·la de la
línia 2 quan feia el procediment de retirada de

boles residuals del procés de fabricació d'alumini.

2n.- Que l'accident es va qualificar com greu i em va provocar trauma cranioencefàlic i commoció cerebral amb pèrdua de coneixement. Actualment, continuo estant de baixa laboral i en període de rehabilitació per aquesta causa.

3r.- Que aquest accident es va produir per falta de mesures de seguretat per part de l'empresa. El pont grua estava ocasionalment sobre la zona de pas de la passarel·la des que el dia 10 de gener, el Departament de Manteniment el va utilitzar per al canvi d'un corró sense haver-lo retirat després d'usar-lo. D'altra banda, no s'havia col·locat cap senyalització, ni s'havia enconxat la biga sobre la zona de pas.

4t.- Que es van produir deficiències quant a l'avís de l'accident i a l'evacuació. En trobar-me sol i inconscient en aquells moments, ningú es va adonar de la meva absència fins que vaig recuperar el coneixement i vaig poder avisar jo mateix a través del telèfon mòbil. A l'arribada de l'ambulància, vaig haver de ser evacuat pel meu propi peu davant la impossibilitat d'accés de la llitera per la passarel·la.

5è.- Que la situació que va provocar l'accident (no retirar el pont grua de la passarel·la després d'usarlo) no era la primera vegada que ocorria. Existeix fins i tot una queixa registrada en el llibre de reunions del Comitè de Seguretat i Salut per l'anterior Comitè (fa dos o tres anys).

6è.- Que malgrat ser el propi accidentat i no haver-hi testimonis de l'accident que he patit, ningú m'ha preguntat pels fets ocorreguts per a fer la preceptiva investigació de l'accident.

7è.- Que després de sol·licitar la documentació relativa al lloc de treball i a l'accident ocorregut (informe d'investigació de l'accident, avaluació de riscos del lloc, informació sobre riscos i mesures preventives) se m'informa de la necessitat de sol·licitar per escrit aquesta informació, motiu pel qual curso aquesta sol·licitud, el 9 de febrer del 2005.

A aquests motius són aplicables els següents

FONAMENTS JURÍDICS:

- I. Dret a la protecció davant els riscos laborals (art. 14 Llei 31/1995 de prevenció de riscos laborals), evitar els riscos i combatre'ls en el seu origen (art. 15 a i b Llei 31/1995), avaluar els riscos que no s'hagin evitat i planificar l'activitat preventiva (art. 16 Llei 31/1995, art. 3-9 RD 39/1997 de serveis de prevenció).
- II. Adoptar les mesures necessàries per què els equips de treball garanteixin la seguretat i la salut dels treballadors en utilitzar-los (art. 17 Llei 31/1995, art. 3.1 i 3.3 RD 1215/1997 d'utilització d'equips de treball), així com els annexos I.2.8 (dispositius de protecció contra el risc de xoc) i II.1.10 (relatiu a la distància de seguretat per a equips de treball guiats manualment) del RD esmentat.
- III. Dret a la informació dels treballadors dels riscos i les mesures preventives del lloc de treball (art. 18.1 Llei 31/1995), incloent-hi l'informe d'investigació de l'accident (art. 16.3 Llei 31/1995), així com els riscos derivats de l'ús dels equips de treball (art. 5 RD 1215/1997).
- IV. Condicions d'inseguretat en els llocs de treball (art. 4 RD 486/1997), especialment quant a les dimensions mínimes d'alçada dels llocs (Annex I, 2.1), dimensions

mínimes de vies de circulació (Annex I,5), dimensions de rampes, escales fixes i de servei (Annex I,7).

- V. Mesures d'emergència i d'evacuació dels treballadors (art. 20 Llei 31/1995), obstrucció de vies i sortides d'evacuació (Annex I,10,8 RD 486/1997).
- VI. Senyalització de seguretat i salut en el treball (art. 3, 4a i Annex VII 1 i 2 del RD 485/1997), així com el deure de senyalització de riscos específics en llocs de treball (Annex I, 2, 4 RD 486/1997).

Per tot el que he exposat

SOL·LICITO:

que tenint per presentada aquesta denúncia contra l'empresa _____, l'admeti a tràmit i a la vista dels fets i les raons exposades, practiqui les diligències oportunes, i em tingui per part interessada a tots els efectes i em notifiqui el resultat de les gestions a l'adreça següent:

C/ _____

CP i població _____

Telèfon de contacte: _____

Lloc, data i signatura:

BIBLIOGRAFIA

AZKOAGA BENGOETXEA, Ignacio M^a; OLACIREGUI GARBIZU, Iñigo; SILVA CASAL, Martín (2002): Manual para la investigación de accidentes laborales. Instituto Vasco de Seguridad y Salud Laborales (OSALAN). Gasteiz.

BERNAL HERRER, Jesús (1996): Formación general de seguridad e higiene del trabajo. Aspectos teóricos, prácticos y legales de la salud laboral. Tecnos. Madrid.

BESTRATÉN BELLOVÍ, Manuel; GIL FISA, Antonio; PIQUÉ ARDANUY, Tomás: La gestión integral de los accidentes de trabajo (I): tratamiento documental e investigación de accidentes. NTP-592. INSHT.

BESTRATÉN BELLOVÍ, Manuel; GIL FISA, Antonio; PIQUÉ ARDANUY, Tomás: La gestión integral de los accidentes de trabajo (II): control estadístico. NTP-593. INSHT.

BESTRATÉN BELLOVÍ, Manuel; GIL FISA, Antonio; PIQUÉ ARDANUY, Tomás: La gestión integral de los accidentes de trabajo (III): costes de los accidentes. NTP-594. INSHT.

COMISIÓN EJECUTIVA CONFEDERAL UGT; I+D PREVENCIÓN MUTUA UNIVERSAL: Gestión de la participación y consulta de los trabajadores en prevención de riesgos laborales. Cege. Barcelona 2004.

CORTÉS DÍAZ, José María: Técnicas de prevención de riesgos laborales. Tébar Flores. Madrid 1996.

DIRECCIÓN GENERAL DE LA INSPECCIÓN DE TRABAJO Y SEGURIDAD SOCIAL: Guía procedimental para la investigación de los accidentes de trabajo. Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales. 2006.

FIA-UGT Repsol Butano, Sección Sindical Intercentros: Procedimiento básico de investigación de incidentes y accidentes en la empresa. Secretaría de Formación – Secretaría de Salud Laboral (UGT-RB-88/03-01/05).

PIQUÉ ARDANUY, Tomás: Investigación de accidentes: árbol de causas. NTP-274. INSHT, 1991.

PIQUÉ ARDANUY, Tomás: Investigación de accidentes-incidentes: procedimiento. NTP-442. INSHT, 1997.

SECRETARÍA DE SALUD LABORAL Y
MEDIO AMBIENTE DE UGT-MADRID:
Cuadernillo informativo sobre accidentes
laborales. UGT-Madrid, 2005.

WEBS PRINCIPALS

Declaració electrònica d'accidents de treball:
www.delta.mtas.es Ministerio de Trabajo y
Asuntos Sociales (Programa Delt@)
www.cat365.net Departament de Treball de la
Generalitat de Catalunya

Departament de Treball de la Generalitat de
Catalunya
www.gencat.net/treballiindustria

Inspección de Trabajo y Seguridad Social
www.mtas.es/itss

Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en
el Trabajo
www.mtas.es/insht

Instituto Nacional de la Seguridad Social
www.seg-social.es

Instituto Vasco de Seguridad y Salud
Laborales (OSALAN)
www.osalan.com

Unió General de Treballadors de Catalunya
www.ugt.cat

Unión General de Trabajadores
www.ugt.es

ADRECES D'INTERÈS

Centro Nacional de Condiciones de Trabajo (INSHT)

Dulcet 2 - 10, 08034 Barcelona
Tel. 932 800 102 Fax 932 803 642

INSPECCIÓ DE TREBALL

BARCELONA

Travessera de Gràcia, 301-311
08025 Barcelona
Tel. 934 013 000

GIRONA

Álvarez de Castro, 2, 2a
17001 Girona
Tel. 972 208 933

LLEIDA

Avinguda del Segre, 2
25007 Lleida
Tel. 973 232 641

TARRAGONA

Avinguda Vidal i Barraqué, 20, baixos
43005 Tarragona
Tel. 977 235 825

DEPARTAMENT DE TREBALL DE LA
GENERALITAT DE CATALUNYA

**DIRECCIÓ GENERAL DE RELACIONS
LABORALS**

Sepúlveda, 148-150
08011 Barcelona
Tel. 932 285 757
Fax: 932 285 730

**DELEGACIÓ TERRITORIAL DE
BARCELONA**

Carrera, 12-24
08004 Barcelona
Tel. 936 220 400
Fax: 936 220 401

DELEGACIÓ TERRITORIAL DE GIRONA

Rutlla, 69-75
17003 Girona
Tel. 972 222 785
Fax: 972 223 771

DELEGACIÓ TERRITORIAL DE LLEIDA

General Britos, 3
25007 Lleida
Tel. 973 230 080
Fax: 973 233 623

**DELEGACIÓ TERRITORIAL DE
TARRAGONA**

Antoni Rovira i Virgili, 2
43002 Tarragona
Tel. 977 233 614 / 977 233 631
Fax: 977 243 374

INSTITUT CATALÀ D'AVALUACIONS MÈDIQUES (ICAM)

Avinguda de l'Hospital Militar, 169-205 –
Parc Sanitari Pere Virgili. Edifici Puigmal
08023 Barcelona
935 119 400
935 119 416 (fax)
De dilluns a divendres de 8.00 a 15.00 hores.

UNITATS DE SALUT LABORAL (USL)

**UNITAT DE SALUT LABORAL DE
BARCELONA**

Agència Salut Pública
Pl. de Lesseps, 1, 4t
08023 Barcelona
Tel. 932 384 565

UNITAT DE SALUT LABORAL DE GIRONA

Institut Català de La Salut

C/ Sta. Clara, 33-35
17001 Girona
Tel. 972 200 000

**UNITAT DE SALUT LABORAL DE LA
COSTA DE PONENT**

Institut Català de La Salut
CAP Ramona Via
Av. Verge de Montserrat, 24
08820 El Prat de Llobregat
Tel. 934 792 934

UNITAT DE SALUT LABORAL DE LLEIDA

Gestió Serveis Sanitaris
C/ Alcalde Rovira Roure, 44
25198 Lleida
Tel. 973 727 363

**UNITAT DE SALUT LABORAL DE
TARRAGONA - REUS**

Institut Català de la Salut
CAP Torreforta
C/ Gomera, s/n
43006 Tarragona
Tel. 977 541 560

Institut Català de la Salut
CAP St. Pere
Camí Riudoms, 53

43202 Reus
Tel. 977 320 456

**UNITAT DE SALUT LABORAL DEL
BARCELONÈS NORD-MARESME**

Badalona Gestió Assistència
C/ Gaietà Soler, 6-8, entl. 3a
08911 Badalona
Tel. 934 648 464

**UNITAT DE SALUT LABORAL DE
SABADELL**

Ajuntament de Sabadell - Institut Català de la Salut
Pl. del Gas, 2
08201 Sabadell
Tel. 937 264 700

INSTITUT CATALÀ DE LA DONA

Tel. 902 012 345

www.cat365.net

www.gencat.net/icdona

L'Institut Català de les Dones ofereix atenció
personalitzada i informació sobre temes d'interès per a
les dones.

**SERVEI D'ATENCIÓ TELEFÒNICA PER A
L'EMBARASSADA. SITE**

Tel. 913 877 535

Informació sobre els factors de risc durant l'embaràs.

DIRECTORI DE SEUS DE LA UGT DE CATALUNYA

ANOIA-ALT PENEDÈS GARRAF

ugt@apg.ugt.org

Vilanova i la Geltrú

Sant Josep, 5
08800
93 814 14 40
93 811 58 87 (fax)

Igualada

C. de la Virtut, 42-43 3è
08700
93 803 58 58
93 805 33 13 (fax)

Capellades

C. d'Oló, 20 bis
08786
93 801 27 50

Vilafranca del Penedès

Pl. del Penedès, 4, 2n pis
08720
93 890 39 06
93 817 10 75 (fax)

Sant Sadurní d'Anoia

Pg. de Can Ferrer del Mas 1B
08770
93 891 19 22

BAGES-BERGUEDA

ugt@bagesbergueda.ugt.org

Manresa

Pg. de Pere III, 60-62
08240
93 874 44 11
93 874 62 61 (fax)

Sant Vicenç de Castellet

C. de Creixell, 23
08295
93 833 19 64

Berga

Pl. Viladomat, 24, 2a
08600
93 821 25 52
93 822 19 21 (fax)

BAIX LLOBREGAT

ugt@baixllobregat.ugt.org

Cornellà

Ctra.d'Esplugues, 240-242
08940
93 261 90 09
93 261 91 34 (fax)

Accidents de treball

Directori de seus de la UGT de Catalunya

Martorell

Pg. dels Sindicats, 226 C, Solàrium
08760
93 775 43 16
93 776 54 76 (fax)

Viladecans

C. de Sant Climent, 14, baixos
08840
93 637 01 88
93 637 77 52 (fax)

El Prat de Llobregat

C. de Madoz, 37
08820
93 478 07 97
93 478 04 87 (fax)

**COMARQUES
GIRONINES**

ugt@girona.ugt.org

Girona

C. de Miquel Blay, 1, 3a i 4a planta
17001
972 21 51 58
972 21 09 76
972 21 02 95
972 21 06 41
972 20 81 71

Secretaria de Medi Ambient i Salut Laboral

Banyoles

Pl. Servitas, s/n
17820
972 57 58 64

Figueres

C. del Poeta Marquina, s/n
17600
972 50 91 15

La Bisbal d'Empordà

C. de Marimont Aspres, 16, 2a
17100
972 64 12 94

Olot

Av. de la República Argentina, s/n
17800
972 27 08 32

Palamós

C. de Josep Joan, s/n
17230
972 60 19 88

Ripoll

Pg. de Ragull, s/n
17500
972 71 44 44

Lloret de Mar

Apartat de Correus 846 (Estació d'autobusos)
17310
972 37 32 40

L'HOSPITALET

ugt@hospitalet.ugt.org

L'Hospitalet

Rambla de Marina, 429-431 bis
08901
93 338 92 53
93 261 24 25 (fax)

VALLÈS ORIENTAL-MARESME

ugt@nom.ugt.org

Granollers

Esteve Terrades, 30-32
08400
93 870 42 58
93 870 47 02
93 879 65 17 (fax)

Mataró

Pl. de les Tereses, 17
08302
93 790 44 46
93 755 10 17 (fax)

Sant Celoni

C. de Santa Rosa, 37
08170
93 867 16 54

Mollet del Vallès
C. de Balmes, 10, 2a planta
08100
93 579 07 17
93 579 07 17 (fax)

BARCELONÈS

badalona@catalunya.ugt.org

Delegació Badalona
Miquel Servet, 211 interior
08912
93 387 22 66
93 387 25 12 (fax)

OSONA

ugtosona@hotmail.com

Vic
Pl. d'Osona, 4, 1a
08500
93 889 55 90
93 885 24 84 (fax)

Manlleu
Bisbe Murgades, 1 / cantonada Pl. Bernadí
08560
93 851 30 69
93 851 30 69 (fax)

UNIÓ TERRITORIAL DE TARRAGONA

ugt2@tarragona.ugt.org

Tarragona

C. d'Ixart, 11, 3a i 4a planta
43003
977 21 31 31
977 24 54 95
977 23 42 01 (fax)

Reus

Pl. Villarroel, 2, 1a i 2a planta
43204
977 77 14 14
977 77 67 09 (fax)

Valls

Baixada de l'Església, s/n, 1a planta
43800
977 60 33 04

El Vendrell

C. del Nord, 11 i 13, 1a planta
43700
977 66 17 51

UT TERRES DE L'EBRE

ugt@tortosa.ugt.org

Tortosa

C. de Ciutadella, 13, 1a planta
43500
977 44 44 56
977 44 33 81 (fax)

Amposta

Av. de la Ràpita, 2, 2n pis
43870
977 70 02 40

Móra d'Ebre

Pl. de la Democràcia, s/n
43740
977 40 00 23

TERRES DE LLEIDA

tfarre@lleida.ugt.org

Lleida

Av. De Catalunya, 2
25002
973 27 08 01
973 26 45 11
973 28 10 15 (fax)

Accidents de treball

Directori de seus de la UGT de Catalunya

Tàrrrega

C. d'Alonso Martínez, 4
25300
973 50 00 49

Solsona

Camp del Molí, planta baixa
25280
973 48 23 05
973 48 23 05 (fax)

Vielha

Av. de Castiero, 15
25530
973 64 25 49
973 64 25 49 (fax)

La Seu d'Urgell

C. d'Armengol, 47
25700
973 35 39 03

VALLÈS OCCIDENTAL

ugt@vallesocc.ugt.org

Sabadell

Rambla, 73
08202
93 725 76 77
93 725 71 54
93 725 72 22 (fax)

Secretaria de Medi Ambient i Salut Laboral

Accidents de treball

Directori de seus de la UGT de Catalunya

Terrassa

C. de La Unió, 23

08221

93 780 93 66

93 780 97 66

93 780 91 77 (fax)

Rubí

C. de Joaquim Bartrina, 11-13

08191

93 697 02 51

Cerdanyola del Vallès

C. de Sant Salvador, 6

08290

93 691 36 51

**SECRETARIA DE MEDI AMBIENT I SALUT
LABORAL DE LA UGT DE CATALUNYA**

Rambla de Santa Mònica, 10

08002

93 304 68 32

Barcelona

otpri@catalunya.ugt.org

www.ugtcatalunya.org

Secretaria de Medi Ambient i Salut Laboral

amb tu UGT + prevenció

Amb el suport:

Generalitat de Catalunya
**Departament de Treball
i Indústria**